



## Vaida beszéde Calinescu kormányelnökről

Vaida Voevod Alexandru, kamarai elnök ez alkalommal a következő rendkívül érdekes beszédet mondotta:

— Szeretett Miniszterelnökiünknek a parlamentben tartott nagy beszédének hatása alatt mély megilletődéssel bátorodom ma Önökhöz szólni.

— Hónapokon keresztül szinte szubjektív fájdalmat éreztem, amikor baráti körben, mert a nagy nyilvánosság előtt nem tehettem, meg kellett őt védelmeznem azok előtt, akik nem értették meg őt. Gyengeséggel, befolyásolhatósággal vádolták, mondván, hogy elbűvölt engem Calinescu Armand ügyessége. És valóban, uraim, a parlamenti beszéd alkalmával alig tudtam visszatartani magam attól, hogy tapsoljak, mert kerülni akartam a látszatot, hogy az elnöki székből és adom meg a jelt az ünneplésre. Természetes, hogy önökhöz hasonlóan végül én sem maradhattam ki az ünneplők sorából. Itélőképességemnek és az általam felállított jóslás büszke beigazolásának láttam ezt az ünneplést. Megbizonyosodtam arról, hogy emberismeretem most sem tévesztett meg és teljes mértékben helyes és igazolt volt. (Taps.)

— Uraim! Az emberiség nemcsak a mi hazánkban, de a világ összes országaiban nagy válságon megy keresztül. A háború fordított arányú kiválasztódadást eredményezett. Felsőbbrendű emberek helyett alacsonyabbrendűeket hozott felszínre és a világ összes nemzeteinek ifjúsága elvesztette egyensúlyát. Ez az egyensúlyhiány nemcsak biológiai természetű, hanem megnyilvánul az értelem és az erkölcsi érzelem terén is.

— A zűrzavar olyan nagy volt a mi hazánkban is, hogy egyetemi tanárok és tanárségek vesztették el egyensúlyukat a közhangulat nyomása alatt. Keveseknek adatott meg az ellenállni tudó egyéniség hatalma. Nemcsak a politikára gondolok, hanem a művészetre, az irodalomra is, ahol az örültség korszaka után csak most kezdenek megmutatkozni a gyógyulás jelei. (Taps.)

— Politikai életünkben is el kellett jönnie a gyógyulásnak. De honnan? Hol volt az egyéniség, akiben megvolt az árammal való szembeállítás magasabbrendű bátorsága?

— És akkor megjelent Öfelsége a király, aki a kezdeményezés élére állott. (Hosszas taps.) Öfelsége nemcsak világlátásáról és az uralkodó családok ősi tapasztalatairól, hanem rendkívüli polgári bátorságról is tanuságot tett. Am a legerősebb királynak, a legerősebb egyéniségnek, a legzseniálisabb és legelőrelátóbb szociológusnak munkája is csak akkor sikerülhet, ha megértő segítőtársra talál, aki szándékait megvalósítsa.

— Amikor Öfelsége a kormány élére állította Istenben bízogult Miron Cristea patriárkát, láttuk, amint mellette megkezdte működését Calinescu Armand, vállalva minden felelősséget. Calinescunak bátorsága, előrelátása és politikai felkészültsége mellett, volt elég jellemzősílárdsága is, hogy ne habozzék és azt mondja: — „Mindent kockáztatok: kockáztatom az egzisztenciámat, kockáztatom az életemet, mert így kívánja az ország érdeke. (Hosszas taps.)

— És ekkor uraim, tanui voltunk annak, amint gyakorlatban és korban idősebbek és a fiatalok egyaránt méltányolni kezdték Calinescu Armand rendeleteinek áldásos szellemét, éleslátását és logikáját, melyeknek segítségével fokról-fokra eljutottunk a mai helyzetig.

— Lehet, hogy még voltak és talán vannak emberek, akik ellenségei a miniszterelnök úrnak, vagy nem értik meg őt, de meggyőződésem, hogy ezeknek száma napról-napra csökken s hamarosan eljön a nap, amikor az egész ország elismeréssel fog adózni munkájának s innepelni fogja áldozatkészségéért és intelligenciájáért, melyet a haza szolgálatába állított.

### ARGETOIANU MÉLTATÓ SZAVAI

A következő szónok Argetoianu királyi tanácsos volt, aki azokról beszélt, akik az ország jelenlegi és jövőendő felelősséget viselik. Engedtessek meg nekem, hogy azoknak nevében beszéljek, akik a tegnapi nap felelősségét vállalták és akik remélik, hogy ha kismértékben is, de részüik lesz a jövő vállalásában is.

— Miniszterelnök úr! Engedje meg, hogy az ország szenátusának őregei nevében tolmácsoljam önnek hűség és mély hálaérzetünket. Fogadja csodálatunkat bátorságáért és megbecsülésünket az Ön által vállalt felelősségek miatt. Engedje meg, hogy reménységünket fejezzük ki az Önben rejtőző energiák iránt, ame-

lyektől még nagyobb eredményeket várunk a jövőben.

— A mai ünnep több, mint egy ember ünnepe. Egy egész rendszert ünnepeünk ma. És az én Calinescu barátom — merem őt barátomnak nevezni, mert annak ellenére, hogy ellenfelek voltunk, tehát különböző pártok tagjai, akit sohasem támadtam és aki sohasem tá-

### Mironescu királyi tanácsos:

## Calinescu számtalan bizonyítékát adta kivételes tehetségének

Végül Mironescu királyi tanácsos mondotta el idővölöz beszédét:

— A miniszterelnök volt munkatársának minőségében állok Önök elé és úgy érzem, hogy a visszaemlékezések hatása alatt egészen megfiatalodom. Megadatott nekem az a boldogság, hogy munkatársra lehettem egy nehéz kormányzás nehéz minisztériumában. Már akkor mély barátság és bizalom elszakíthatatlan szálai fűződtek közénk és ez a barátság mind a mai napig sohasem okozott egyikünknek sem csalódást. Alkalmam volt a mi fiatal miniszterelnökünkben azt a személyt meglátni, akiben rendkívüli értelem, rendkívüli energiával párosul. Ez a két tulajdonság a legmélyebb csodálatomat váltotta ki és ezeknek köszönheti pályafutásának Önök által is ismert rendkívüli eredményeit.

— Amikor a trón köré gyülekezünk, hogy megmentjük az országot, két dolog adatott meg: az egyesülés és az egységes vezényszó. (Nagy taps.) A mi hivatásunk csupán az volt,

madott, mintha sejtettük volna, hogy egy ugyanazt az oltárt fogjuk szolgálni, — ennyi meg, hogy poharamat egészségére ürítem, hisz minden másról majd Ő gondoskodik. Az Ur adjon neki erőt, hogy mindazt megváltó hassa, amit mi neki kívánunk. Részünk ország részéről és királya részéről, Calinescu mandnak parancsbeli megbízatása van. Ahoé őt ismerem, dicsőségére fog szolgálni.

hogy mozgásba hozzuk az országot reform gépezetet és amidőn az új alkotmányt kihelyezünk, visszavonultunk és átadtuk helyünk fiataloknak, akiknek az volt a hivatásuk, az ország átalakításának nehéz művét betölteni.

— Ennek a fiatalágnak, amely már régebbi kivételes energiával indította meg az országjéépítésének tevékenységét, legkiválóbb királya Calinescu Armand, a jelenlegi miniszterelnök volt. (Hosszas taps.)

— A miniszterelnök számtalan bizonyítékát adta kivételes tehetségének és annak, hogy hivatott megvalósítani az Öfelsége által kényszerített művet. Rövid idő alatt a legkiválóbb terümenokon, a belügyminisztérium, a nemzetnevelési minisztérium, a nemzeti védelmi minisztériumban és végül a miniszterelnökségben, tehát az összes állami feladatok koncentrációja útján bizonyította be, az ország megelégedésére, nagy elhivatottságá-

## Hitler megbízottat küldött Londonba, hogy az szerezze meg Anglia beleegyezését Danzig visszacsatolásához

Varsóból jelentik: A lengyel kormány erőlyesen cáfolja azokat a híreket, hogy jegyzéket intézett volna Danzighoz, illetve a német kormányhoz. A cáfolattal kapcsolatban a kormány-parti Curier Varsawsky megállapítja, hogy a lengyel kormány tett bizonyos intézkedéseket a danzigai szabadcsapatok kérdésének tisztázására, erről azonban egyelőre nem tájékoztatják a közvéleményt.

Mosicky köztársasági elnök fogadta Racinsky londoni nagykövetet, aki visszaérkezett Varsóba. A kihallgatáson jelen volt Koc ezredes, a lengyel pénzügyi bizottság vezetője is, aki Londonban a lengyel kereskedelmi bizottság vezetője és aki szintén visszatért a lengyel fővárosba. Hír szerint Lengyelország 40 millió font kölcsönt kap Angliától, felerészben pénzben, felerészben árukban.

Angol politikai körökben híre jár, hogy Hitler kancellár külön megbízottat küldött Londonba azzal, hogy bírják rá az angol kormányt, egyezzen bele Danzig visszacsatolásába. Az Ewening Standard szerint báró Geyr azért érkezett volna Londonba, hogy közölje Chamberlainnel:

Hitler kancellár el van tőlkéve, hogy Danzigot visszacsatolja,

de a legnagyobb mértékben ragaszkodik ahhoz, hogy ezt úgy hajtsa végre, hogy e lépés ne vezessen háborúra. Eppen ezért reméli, hogy számíthat Chamberlain együttműködésére az elenségeskedések elkerülése érdekében. A német kancellár arra kéri Chamberlaint, hogy a parlamenti szünetben, augusztus elején jelentse ki: az angol kormány azt tanácsolja Lengyelországnak, adja át békésen Danzigot Németországnak.

Erre az állítólagos német javaslatra lett volna a válasz Halifax külügyminiszter erőlyes visszautasító beszéde.

A Danzig Bank kedden közleményt adott ki, amely bejelenti, hogy nem fizeti a külföldi kölcsönök kamatait. Különösen a dohányjövődék, a kikötői és közúti kölcsön kötvények kamatairól van szó, amely értékpapírok tudvalevőleg holland, angol és amerikai tőkések tulajdonában vannak. Ugyancsak ez a közlemény szólja a külföldi betéteket is.

A Deutsche Allgemeine Zeitung a danzigai kérdésben ezt írja: „Azon a véleményen vagyunk, hogy

Danzig miatt nem lesz háború.

Danzig a mi számunkra nem jelenti a háza kezdetét, ellentétben az angol közírókkal. A munka Danzig tisztán német kérdés és az angol mesterkedések, mint amilyenek a múlt héten gen lefolytak, semmit sem változtattak a met felfogáson”.

A Lufthansa német repülőforgalmi társaság kedd éjjel jelentést adott ki, amely szerint a társaság egyik menetrendszerű repülőgépe, amely a Berlin—Danzig—Königsberg vonal teljesít szolgálatot, kedd délután 2 óra tájt gdngeni

lengyel légvédelmi ágyúk tévedésből néhány lövést adtak le,

de nem találtak. A repülőgép tovább folytatta útját és minden baj nélkül leszállt Danzig repülőterén.

Néhány nap óta nyomtalanul eltűnt schenk Teodor, Lengyelország legnagyobb nemzet népi szervezetének varsói körzetvezetőjének. Vasárnap Lodzban járt és azóta nyoma veszt. Vele együtt eltűnt a lemergi német népegyesület körzetvezetője is.

Nagy premier! Nagy premier!

a

# SCALA-ban

Csütőtőktől kezdődőleg

## Jean Gabin

legnagyobb filmje

az

# Apacs szerelem

## A japánok által megszállt kínai városokban folytatódnak az angol ellenes tüntetések

Tienszini japán körkörös orulással ítélik meg az angol-japán tárgyalások kilátásait. A Havas úgynökség, amely hírt közvetített, megállapítja, hogy az angoloktól ítélik a tárgyalásokat már az első pillanattól kezdve halasztani. Tekintettel arra, hogy az angol engedményes terület ellen alkalmazott nyomozás egyre erősebb lesz, Anglia arra számít, hogy nagyobb engedményeket tevéson. A Yumpao nevű japán lap

Japán hadsereg beavatkozással fenyegeti meg az angol hatóságokat.

Kínai városokban egyre sűrűbb az angolelles tüntetés és ezt a körülményt a japánok igyekeznek maguk javára felhasználni.

A tokiói angol nagykövetség szerdán délben közölte az óhaján adott kifejezést, hogy megvárja a tárgyalásokra azokon a tárgyalásokon, amelyek az angol és japán kiküldöttek között megkezdődnek. A japán lapok úgy tudják, hogy a tárgyalásokon a sanghaji kérdés szóba fog kerülni, míg a kunanctsi kérdést is meg kell tárgyalniuk tartják.

Bellanger munkáspárti képviselő azon kérte, hogy Anglia továbbra is támogatni akar-



A nagy tubus Lei 25.— A kis tubus Lei 18.—

ja-e a kínai dollárt, Simon pénzügyminiszter kijelentette, hogy Angliának semmi oka nincs arra, hogy a kínai dollárral szemben megváltoztassa pénzügyi politikáját.

A kínai valuta stabilitása nagyfontosságú Anglia számára

és nemcsak Anglia, hanem más államok érdekeit is előmozdítja, amelyek Kínával gazdasági összeköttetést tartanak fenn.

## Ünnepélyes külsőségek között beiktatták méltóságába Nicodim pátriárkát

Az agg egyházió éllette az uralkodót és a trónörökös

Bucurestiből jelentik: Nicodim pátriárka ünnepélyes beiktatása alkalmából szerdán reggel 9 órakor a klérus misét szolgáltatót a pátriárka székesegyházában. Az istentiszteleten résztvett Argetoianu, mint a szenátus elnöke, Andrei Dragomir, Slavescu Bujoiu, Zigre, Cioabeanu és Baran miniszterek, Dobrowsky arestii főpolgármester és számos ismert személyiség. Az ünnepség egyházi részének befejezése után a klérus Balan metropolita vezetésével üdvözölte az új pátriárkát a díszhintőhöz, ahol a királyi palotába vitte, ahol Öfelsége, Carol király a trónteremben fogadta az egyházi vezetőt. Nicodim pátriárka a következő szavakat mondta Öfelségéhez:

— Lelkiismeretem alapos vizsgálata után meggyőződtem, hogy elfoglaltam Románia pátriárkai székét. Ellenőriztem testi és lelki felkészültségemet és arra a meggyőződésre jutottam, hogy olyan súlyos kötelességek teljesítése vár reám új hivatásom révén, hogy ennek tökéletes betöltésére győnének érzem magam. Amikor arra gondolok, hogy ebben az esztendőben töltöm be hetvenötödik életévetem és hogy az ember hetven éves korában nem rendelkezik már olyan képességekkel, hogy eleget tudjon tenni a reám rótt feladatoknak, akkor azt mondom magamnak: Merész vagy. Amikor azonban arra gondolok, hogy az egyház és az ország érdeke miatt reám ezt a küldetést, akkor azt mondom: Ez a küldetés az Istentől származik. Ebben a nevezetes órában munkaprogramot kell adnom. Milyen más munkaprogramot adhatnék, mint azt, hogy az egyház törvényeit

szem előtt tartva, az idők szavának megfelelően és a szent evangélium szellemében fogom vezetni a népet és igyekezni fogok, hogy a román nép egyformán ragaszkodjon nemzeti egyházához és uralkodójához, mert aki az egyháznak jó fia, az jó fia kell legyen ennek a hazának is.

Az új pátriárka ezután kiemelte, hogy a papságnak és a szerzetesi rendnek milyen szerepet szán az egyházi életben és az egyháznak milyen kapcsolatai lesznek a jövőben az állammal, majd megköszönte Öfelségének a beléje helyezett bizalmát. Arra kérte az Istent, hogy áldja meg hosszú, dicsőséges uralkodással az országot és a nép boldogulására, majd így fejezte be beszédét:

## A Szovjet legújabb követelése elfogadhatatlanok

A fontosabb kérdésekben megvan az elvi megegyezés, de a tárgyalások sokáig húzódnak

Londonból jelentik: A moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban a Times megállapítja, hogy a fontosabb kérdések tekintetében megállapodás jött létre. Így befejezett ténynek tekinthető, hogy a szerződő államok hadseregei nyomban a támadás bekövetkezése után önműködően akcióba lépnek. A megállapodásnak ez a része a népszövetségi alapokmányra támaszkodik. Az angol kormány elfogadta továbbá a katonai tárgyalások azonnali megkezdésére vonatkozó szovjet javaslatot, valamint, hogy *sem fegyverszünetet, sem békét a szerződő felek egyike külön nem köthet.*

Úgy a Times, mint a Daily Telegraph megállapítja, hogy a háromhatalmi egyezmény nyomban aláírásra kerül, mielőtt a vitás pontok ügyében létrejön a megegyezés.

Az angol külügyi bizottság kedden késő estig tanácskozott. A megbeszélések fő tárgyát a moszkvai tárgyalások képezték. A Press Associated értesülése szerint Steed, moszkvai angol nagykövetség legutóbbi jelentése arra mutat, hogy a moszkvai tárgyalások jelentősen előrehaladtak a harmas egyezmény megkötése felé. Hír szerint az érdekeltek megegyeztek abban, hogy megnevezik a balti államokat azok között az országok között, amelyek függetlenségének fenyegetése esetén a három nagyhatalom közbelép.

Az Ovenall fogpép hatásos habja minden lepedéket felold.

— Eljén sokáig Öfelsége, II. Carol király, szeretett trónörökösünk és az ország reménye, Mihai nagyvaja, éljen a haza és a világító nap áldása töltse be az egész ország területét és szent egyházunkat.

Az ünnepélyes fogadott hódoló beszéd után az uralkodó a következőkben válaszolt:

ÖFELSÉGE BESZÉDE

— Szentség! Megerősödvé az érsekségi pásztorbot átnyújtása által, mint az ortodox románegyház pátriárkáját, nem csupán egy jogot és ősi szokás szerinti kötelességet teljesítünk, hanem olyan cselekedetet is, amely a lelkemből fakad. A Szent Kollégium választása, amelynek révén erre a felelősségteljes és nagy megbecsülésnek örvendő helyre hívtak, s amelyet ma beiktattak, a legmagasabb jutalma annak az évek hosszú során végzett munkának, amelyet az uralkodó egyház hasznára kifejtettél.

— A tanulmányaid által, amelyet Kiewben végeztél s azon tiszttség által, amelyet a husi püspökségben elfoglaltál, mint beszarabiai metropolita, s végül mint Moldova és Suceava metropolitája és azon odaadás, amelylyel a Neamtului-kolostor kulturális színvonalának érdekében végeztél, bebizonyítottad, hogy felkészültél a pátriárkai szék elfoglalására. Arra a helyre hívtunk, amelyet húsz évvel ezelőtt az Úrban békében elhunyt Miron, Románia első pátriárkája töltött be megválasztása révén Erdély püspökei közül a nagy háború utáni években. Egész Románia határozott jelképet látott a nemzeti egyesülésre, egy nyilvánvaló jelet, hogy következett a politikai egyesülés után késedelem nélkül a lelkek egyesülése.

Az uralkodó ezután felhívta a pátriárkát, hogy kövesse elődje példáját és Isten áldását kérte munkájára.

Ugyancsak a Press Associated angol körökből nyert értesülése szerint a szovjet-kormány fenntartással fogadja a balti államokra vonatkozó angol-francia javaslatot és további kérdések merültek fel, amelyek még a tárgyalások folytatását követelik.

Párisból jelentik: A francia sajtóban kedden este megjelent értesülésekkel szemben, angol diplomáciai körökben nagy tartózkodással nyilatkoznak a moszkvai tárgyalásokról. A tárgyalások folytatása — mint megállapítják — azt bizonyítja, hogy a tárgyaló felek még mindig nem tudták kellően leszögezni érdekeiket. Most már csak a szerződés megszövegezéséről van szó és az egyes pontoknak a megszövegezése kinos munkának mutatkozik. London szovjet körökben ezzel szemben derűlátással ítélik meg a helyzetet és megállapítják, hogy nehézségek dacára a moszkvai tárgyalások vég eredményben kedvezően fognak befejeződni.

A Daily Sketch diplomáciai levelezője szerint Halifax külügyminiszter kedden este újabb utasítást adott a moszkvai angol nagykövetnek és a szerint

a szovjetkormány legújabb követelése elfogadhatatlanok. A lap élesen támadja Moszkvát túlzó és elfogadhatatlan követelése miatt.

Váje

Országos kiállítás

ZÜRICHBEN

Október 29-ig van nyitva

Olcsó utazási lehetőségek

Felvilágosítással szolgál:

Wagons-Lits-Cook utazási iroda

TIMISOARA, Bánáti Bankgyesület palotája. Telefon: 38—04

... és a címzett megértette, hogy el kell mennie a

**MERCUR**  
ELÁRUSÍTÓ HELYEIHEZ  
és SORSJEGYET  
kell vásárolnia az  
Allami Sorsjáték  
JULIUS 15-IKI  
huzására, amikor  
20 SORSJÁTEK  
kezdődik.

TELEGRAMÁ  
kelemen gyula  
str. comorii  
bucurești

ALICIA 9/7 29 21 1818

mercur stop sorsjegy stop  
bandi

1939 +



A NYEREMÉNYEKET  
a nyerteseknek minden  
adólevonás nélkül  
fizetik ki.  
A MILLIÓ MILLIÓ!

**MERCUR**  
ELÁRUSÍTÓ HELYEI.

HELYI CIM: **Temesvári Bank**

**Elszánt hangulat Angliában**

Minden forum egy esetleges háborúról beszél, amelyben Angliának vezető szerep jut

Londonból jelentik: A Londonban néhány napja uralkodó hangulatnak hűséges kifejezője volt lord Halifax külügyminiszter beszéde. Az angol közvélemény a hét eleje óta fokozódó nyugtalansággal figyel bizonyos jelenségeket, amelyek egy új súlyos nemzetközi válság lehetőségét rejtik magukban. Daladier és Churchill beszédei már tiszta képet adtak az angol népek a helyzet súlyosságáról.

Ezt a képet erőteljesen aláfestették az angol sajtó vezércikkei, amelyek párt különbség nélkül rámutattak a közeljövő veszélyeire, valamint arra az elszántságra és határozottságra, amely az angol kormányt a hét előtti e lehetőségekkel szemben. A kormánylapok követelték, hogy hivatalosan is hangozzék el egy nyilatkozat, amely tovább meg Chamberlain diplomatikus megjegyzéseinek és az egész világ előtt adjon kifejezést a brit birodalom állásfoglalásainak a nemzetközi helyzet veszélyeivel szemben.

A nyilatkozat elhangzott és pedig a legfeljebb formában. Halifax beszédét, amelyet az angol Külügyi Társaságban tartott, egészen szokatlanul,

rádió továbbították a dominiumokba, azonkívül olasz és német nyelvű közvetítést is adtak.

Angol illetékes helyen is igen komolyan vett értesülések a danzigi helyzet súlyos elfajulásáról adnak újabb híreket. Az angol sajtó ma egybehangzóan kiemeli, hogy ennél súlyosabb beszéd és ennél nyomatékosabb intem nem hangzott el 1914. augusztusa óta.

Jellemző a hangulatra, hogy ezt a beszédet megelőzte lord Rothermere estilapjának, az Evening Newsnak öles plakátja: „Danzig: Nagy-Britannia készen áll”. Halifax beszéde ezt a készenállást hivatalos formában is visszavonhatatlanul bejelentette.

A danzigi probléma erőszakos megoldására vonatkozó kísérlet Nagybritannia és a vele szövetséges államok azonnali fegyveres beavatkozását váltaná ki. Ezután a beszéd után — és ezt nyomtatékosan hangsúlyozták a ma reggeli lapok vezércikkei — többé nem lehet elszigetelt konfliktus Európa Keletén.

És ezeknek a súlyos szavaknak alátámasztására Halifax, ez a hívós, megfontolt, inkább szófukar, mint beszédes angol államférfi

a leverhetetlen angol flottáról, a minden más országával egyenrangú angol légi haderőről és a kicsi, de nagy áttűtőerejű angol szárazföldi hadseregről

beszél, amely mögött ott áll az egész angol nép egysége, a brit világbirodalom gazdasága és kifogyhatatlan ipari tartaléka. Halifax világtörténelmet keltő beszédének kiegészítése volt a munkáspárt helyettes vezetőinek: Greenwoodnak ugyancsak most tartott nagy beszéde, amely a háború lehetőségeivel foglalkozott. „Ha megtörténik a kihívás — mondotta Greenwood, akit a beteg Attlee helyett valószínűleg rövidesen a munkás-bozgalom élére állítanak —

az egész munkásság készen áll és harcol. Soha sem gondoltam, hogy ilyen szavakat kell használnom, de

vannak dolgok, amelyek értékesebbek az emberi életnél és ezek között első a szabadság.

Az angol munkásság száz százalékgig pacifista, de harcolni és küzdeni fog azért, hogy fenntartsa a szabadságot a világnak.”

Ez a két beszéd jellemzi azt a teljes angol benső egységet, amely az utóbbi napokban az események folytán kialakult. Chamberlain és a munkáspárti vezetők között hosszú, bizalmas tárgyalások voltak, amelyek előkészítették a nemzeti állásfoglalás egységét minden lehetséggel szemben. A Daily Mail vezércikke szerint

Halifax beszéde világtörténelmi esemény volt, amelyet a másik oldalon is teljes mértékben értékelni kell. Halifaxon keresztül a brit birodalom beszélt.

A külügyminiszter lapja, a Daily Telegraph így ír:

— Itt állók és nem tehetek másképpen — mondta Luther egy történelmi alkalommal. És ezt a magatartást gyakorolta most Halifax is az egész brit nép nevében. Ezt a megnyilatkozást nem lehet félremagyarázni, ettől az állásfoglalástól nincs visszatérés.

Az egész angol gazdasági és politikai élet e beszédek, vezércikkek, valamint az ezeket indokló események hatása alatt áll.

**Szakadék szélén**

Szakadék szélére kerültünk — mondták vasárnap Campincky francia tengerészet miniszter egy gyűlésen, ahol a jelenlegi helyzet összehasonlította 1914. július elsejével. Ugyan csak ezen a vasárnapon, amely bővelkedett a lyos és vészterhes beszédekben, Hoare Beszter angol hadügyminiszter azt mondotta egy rádióközvetítésben, hogy „Az az ország, amely üzen Angliának, saját halálos ítéletét írja alá. Idézhettek még az elmúlt vasárnap bejelentés gyűjteményéből. Hess Rudolf, Hitler kancellár helyettese Mannheimben határozottan kijelentette, hogy „Németország nyugati határait megátadása egyet jelent a halál torkába rohanással.” Bürckel közetvezető is nyilatkozott: „Ha a franciák békét akarnak, forduljanak egyenesen Hitlerhez.” Bonnet francia ügyminiszter hivatalos formában értésére Welczek gróf párisi német nagykövetnek, Danzig megtámadása esetén Franciaország Anglia teljes szárazföldi, tengeri és légi haderőjével megátadja Németországot. Idéztünk még Chamberlain angol miniszterelnök londoni rádió mikrofonjába azt mondotta „Válságos és veszedelmes idöket élünk”. A közetvezető Danzigban fenyegetőzik és jelenti, hogy nincs az a hatalom, amely akadályozhatná Danzignak az anyaországtól való csatlakozását. Július másodikán szombat este történt, mint háborús fenyegető komoly és komor fogadkozás, éles bírálat és szánt visszavágás. Európa válságával hangozott a háborús pszichózis szünete meglatkozásoktól és a békés polgár, aki ezek nyilatkozatokat az ujságban olvassa, a rádió hallja, dideregve, remegve kérdi: Mit ténik Európában? A világháború kitörése negyedszázados fordulóján újra kirobban lággháború?

Jogosan kérdezzük mi is az aggódo miliónok: mi történt és történik tulajdonképpen. Lehetséges, elhihető, hogy egy város birtok felidézze a legszörnyűbb háborút. Hogy a torizált hadosztályok, tankok, repülőgépek induljanak halálosztó végzetes útjukra vizsgáljuk most a jogot és jogtalanságot, a kettőt nehéz elválasztani egymástól. Amennyi nekünk jog az a másiknak jogtalanság. Csak az a kérdés, hogy kit illet meg a jog, tegyük félre az életer-fogalmat is, ez olyan tág, hogy minden elfér benne és denre alkalmazható. Maradjunk magánál a ténél: Danzignál.

Ennek a Visztula torkolatánál elterülő városnak fél millió lakosa van. Nagy város, fontos kikötő, hatalmas földterületet foglal össze a tengerrel. De — ilyen nagy város fontos kikötő sok van Európában, különösen tengeri államokban található sok ilyen város. Tehát érdemes-e felidézni a félmillió Danzigi világháború szörnyűségét. Mert azzal lehet tisztában, hogy Danzigert vér fog folyni, egymással szembenálló nagyhatalmak rendkörü események, mindegyiknek fejlett az ipara, nagy erő tartaléka, sok a katonája. Melyik állam vagy hadvezér merné nyíltan kijelenteni, hogy a háborút megnyeri. És ki vállalná a rejtett felelősséget egy ilyen katasztrófáért. Ki vállalja, hol és mikor végződik egy ilyen borzalos összecsapás, melyik állam sodródik még a győzelem felé, melyik állam szűnik meg létezni, melyik szűnik meg létezni, vagy politikai részről roppan össze. Gondoljunk csak 1914-18. Aki a világháború első napjaiban azt állította volna, hogy a Habsburg, Hohenzollern és manov dinasztia elsőbri a vihar, azt kineve volna, miként azt is lemosolyogták volna, a versaillesi békekötés aláírása után azt jósolták volna, hogy Németország lerázza magát bilincseket és erősebb lesz, mint valaha. Négy új világháború kimenetelét nem láthatjuk előre, csupán annyi bizonyos, hogy olyan roppant átok szakad a világra, amelyben pusztul a civilizáció, kultúra, tönkremegy minden, amit eddig építettünk és amit az egy emberiség kincsének vallottunk. Győzelem és legyőzött egyaránt szenvedni és zokogni mert nem lesz, aki a lerombolt városokat újjáépítse és az elvadult ugart kenyeremagvak beszőrja. Az új összecsapás a végítélet nem lesz és évszázadok kellene, amíg az üszkös mokon újra megindul az élet.

Vajon lehet-e mindezt kockázatni, egyetlen városért? A józan ész azt választja: nem. Még ennél sokkal nagyobb horderejű és fontosabb problémákért sem szabad kihúzni a lejtőt hüvelyéből. Most érkezünk el a tizenötödik órához. Még nem késő. Amíg az első ágyú lövés el nem dördült, addig van remény Európa megmentésére. Hitler kancellár azt mondta egyik nagy politikai beszédeben, hogy 1918. május 1-én nem fog megismétlődni. Válaszul erre a hívtelt világ csak egyet felelhet: 1914. sem.

# Nemzetközi kasszafurót és tíz nyelvet beszélő veszedelmes betörőt fogott el a temesvári rendőrség

A bucarestii nyomozás szenzációs megállapításai

A Ovidiu rendőrkezes utasítására a bünyügyi osztálya napok előtt sorozatakat tartott Temesvár területén. A nyomosan lefolyt razia alkalmával a rendőrség és detektívek a Bratianu uccában az utcák között két gyanús külsejű férfit tártak fel a rendőrségre kísérték. A két férfi iratot nem tudott felmutatni, ezért magukat igazolni. Az egyik Pascheanu, a másik pedig Lazarovici Pamondotta magát. A nyomozás során megismertek, hogy zsebtolvajok. Temesváriban akkoriban nagyobb lopás, vagyis a történet és így

**Broitman Lancu ismert nemzetközi kasszafuróval azonos, aki Schwartz Ichil nevű társával együtt megszökött a vacarestii fegyházból.**

Schwartzot a magyar hatóságok fogták el és a napokban kiadták a román hatóságoknak, míg Broitmant a temesvári rendőrség fogta el. Amikor Broitman látta, hogy felismerték, részletesen elmondta, hogyan került Temesvárra. Eszerint Schwartz Ichillel együtt Magyarországra szöktek, de amikor Schwartzot elfogták, onnan is elmenekült. Jugoszláviába akart menni és ezért Temesvárra jött. Innen szándékozott azután Jugoszláviába szökni. Mielőtt azonban tervét megvalósíthatta volna, a razia el fogták. Broitmant beszállították a vacarestii fegyházba, ahol régebbi büntetésének kitöltése után, még külön öt évet kell töltenie a szökése miatt.

Veszedelmes ember a temesvári rendőrség által elfogott Paslea Gheorghe is. A nemzetközi betörő húsz év előtt tizenkét éves korában hagyta el Romániát, hogy ne kelljen kitölteni azt az egy hónapi fogházat, amellyel lopás miatt sújtotta a bíróság. Paslea bejárta úgyszólván egész Európát, mert a milánói, berlini, brüsszeli, brünni, bécsi, hamburgi, párisi és svájci rendőrség is ismeri, de szerepel a kairói és istambuli rendőrség bünyügyi nyilvántartójában is.

**Kitünően beszél franciául, olaszul, németül, oroszul, lengyelül, de bírja a cseh, török, görög és arab nyelvet is.**

Paslea katonaszökevény és így elsősorban a katonai hatóságok ítélik meg majd felette.

Rendőrség a két őrizetbe vett férfit a bucarestii rendőrségnek adta át, hogy ott állítsák meg pontos személyazonosságukat.

Július elején hagyták el Temesvárt a rendőrség kíséretével Bucurestibe utazni a rendőrség megindította a nyomozást a nyomozás megállapítására. Ez a nyomozás eredménytelennel végződött, amikor a bucarestii rendőrség összehívta a nyomozókat és egyéb ismétléseket a központi bünyügyi nyilvántartással kimutatásával, megállapította, hogy állítólagos zsebtolvaj hamis nevet használ. A rendőrség eleinte nem akart szeméremnek, majd nevetve kijelentette:

Az állítólagos Lazarovici tulajdonképpen Broitman, akit mi olyan régen keresünk. A dalaváló volt már a tagadás, mert megállapították, hogy az a férfi, aki magát Lazarovici-nek mondotta,

# Titeanu sajtóügyi államtitkár társaskiránduláson vendéglátta a Bucurestiben dolgozó külföldi újságírókat

A külföldi nagy napilapok és távirati ügynökségek bucarestii tudósítói vasárnap Titeanu Eugen sajtó és propaganda miniszter vendégei voltak, aki repülőgépen kísérte el az újságírókat Constantába. A constantai repülőállomáson a helyi hatóságok vezetői és az ottani újságírók fogadták a minisztert és fővárosi kollégáikat, majd gépkocsin körüljárták a várost. A kirándulótársaság a propaganda és sajtóminisztérium által építtetett REX szállóban szálltak meg. A külföldi újságírók nem fukarkodtak a dícsérettel a hotel pompáját és kényelmét illetően.

Délben fél 2 órakor a REX szálló terraszán Titeanu Eugen miniszter közebédet rendezett az újságírók tiszteletére. A banketten megjelent Ottescu Nicolae, Tenger tartomány királyi helytartója, Miss Wise, a The Orient Observer romániai tudósítója, Woss P., a bucarestii német követség sajtótanácsosa, Filóp Pál a magyar követség sajtótanácsosa, Choppin de Janvry, a francia nagykövetség sajtótanácsosa, Maurice Negre és neje a Havas távirati ügynökség levelezője, Trandafillo Franco, a Stefani ügynökség levelezője, Schickert Klaus a DNB távirati ügynökség levelezője, Herman Louis, a Paris Soir és a Pari Midi napilapok levelezője, Ste Vens, a The Cristian Science Monitor tudósítója, Woodside, a kanadai sajtó kiküldött tudósítója, André Rabache, a Le Matin külföldi tudósítója, Verry, a New Seeland, Weeckly News napilapok külföldi tudósítója, Nabocoff, a Daily Mail és az Observer tudósítója, Tomici, a Vreme, Posta és Novosty jugoszláv napilapok tudósítója, Gebauer, a Wiener Neueste Nachrichten levelezője, Petrescu Nicolae, a Petit Parisien fővárosi tudósítója, Gorce kisasszony és az EME filmvállalat igazgatója.

A sajtó és propagandaügyi minisztérium részéről megjelent Dragu Ion sajtófőnök, Alboteanu Victor, Suchianu, Puscariu, Mavrocordato, Badauta, Calmuski és és Plesnila asszonyok, Dragulinescu, Mircea, Popescu, Munteanu-Ramnic és Pavlovski repülőkapitány. A meghívottak nevében Maurice Negre megköszönte Titeanu miniszternek, hogy lehetővé tette számukra a nagy tengeri kikötő és környékének meglátogatását.

Titeanu miniszter válaszában köszönetet mondott a baráti érzelmek kifejezéséért, majd a vendégek egészségére ültette poharát. Délután a jelenlévők meglátogatták a Transilvania motorshajót, délután 5 órakor pedig sétautat tettek a Dor de mare hajóval. Este fél 7 órakor Titeanu miniszter és kísérete ugyancsak repülőgépen visszatértek Bucurestibe.

# Temesvári szóbeli érettségi vizsgák eredménye

Diaconovici Loga-liceumban működő érettségi bizottság is befejezte tegnap működésén a Loga-liceum végzett növendékei vizsgáit és közülük a következők tették le a szóbeli érettségi vizsgát: Cristetiu Nicolae, Lóránt, Curita Iosif, Dragomir Traian, Horia, Geormaneanu Gheorghe, Gritta, Gerban Vasile, Gropsian Zeno, Grozanicolae, Herzberger Jenő, Lungu Pavel, Toma, Mioc Damaschin, Nicolicin Alecu, Oprin Tiberiu, Nicorescu Gheorghe, Nisapliu, Pintea Valer, Pop Victor, Popoianu Popovici Ionel, Sebesan Stefan, Stefanbranko, Stavrescu Grigore, Subota Ioan, Vasilescu Stanica.

**Ennél a bizottságnál 95 jelölt volt, akik közül hatvanötöt nyilváníttak érettnak.**

A kereskedelmi liceumban működő érettségi bizottság előtt újabban a következők jelöltek tették le az érettségi vizsgát: Kaicsa János, Massa Iosif, akik mindketten a lugosi kereskedelmi liceumban végeztek. Az aradi jelöltek közül: Kiss Aurelia, Csomány Erzsébet, Constantinescu Irén, Gheorghes Sofia, Imbroane Doina, Kesztenbaum Dóra, Toldy Erzsébet, Birau Dimitrie, David Mihai, Dragalina Teodor, Gazsik József és Hedesan Roman. A kereskedelmi liceumban előreláthatólag ma fejeződnek be az érettségi vizsgák.

# Keletidő pusztított Constantában

A város iskolaépületbe becsapott a villám. Bucurestiben napok óta esik az eső

Constantából jelentik: Az elmúlt napon vihar vonult végig Constanta és a tenger felé. A szakadó záporosó előntötte a tengeri város uccáit, amelyen teljesen megállt a gyalogjáró, mint a jármű-forgalom. A vihar, izleteket és az alacsonyabban fekvő területeket előntötte a víz. A Bratianu, Tabacari, Sărbăntoasa városnegyedeket teljesen előntötte a víz. A városoktól való félelem miatt az itt lakók a lakásokat hagyták el.

A vihar csapott, amely felgyújtotta a tetőt, de a zuhogó zápor eloltotta a feltörő lángokat. A telefon- és táviratópóznákat a szélvihar és az áradat kidöntötte.

A Ferdinand-utat és az Ovidiu-teret teljesen előntötte a víz, némely helyen két méter mélységű tócsák is keletkeztek.

A Fekete-tengeren ugyancsak vihar tombolt: a kikötőben horgonyzó hajók nem tudták elhagyni a kikötőt és a tengeren rekedt hajók nem futhatnak be a kikötőbe.

Bucurestiből ugyancsak hatalmas esőzéseket jelentenek. — kedd este óta szakadatlanul hull az eső. A Prahova-völgyében is nagymennyiségű csapadék hullott.

Az iskolákban kilakoltatták a lakosokat.

Rendőrség, katonaság és a tűzoltók együttesen a mentés munkáját. A menekülteket lakásban szállásolták el.

Mircea cel Bătrân-liceum épületébe vil-

# Dél-tiroli németeket Németországba telepítik

Constantából jelentik: Hivatalosan megerősítették, hogy Német- és Olaszország között a németek és olaszok közötti kapcsolatok folynak a dél-tiroli kérdésben. A németek jelenlegi állásáról közelebbit nem tudunk megmondani. Az United Press megbízható helyről, Berlintől az értesülést szerezte, hogy a Németország és Mussolini között egyezmény jött létre, amelynek Dél-tiroli német lakossága áttelepül a Birodalomba.

Hír szerint máris 5-6000 dél-tiroli német lépte át saját jószándékából a határt és tért vissza Németországba. A legutóbbi hivatalos statisztikák szerint Dél-tiroli 300 ezer lakosa közül 200 ezer német.

**RIVOLI**

a nagyfilmek mozija, ma mutatja be az idény szenzációját, a hatalmas

# Vihar ÁZSIA felett

című filmet a következő dísz-szereposztásban

## Conrad Veidt

**SESUE HAYAKAWA  
ROGER DUCHESNE  
MICHIKO TANAKA (Meiml)  
MIHAILESCU, LUCAS GRIDOUX,  
AIMOS VIGAN**

Azsia tárul elénk végtelenségével, lelkiismeretlen embereivel és azok híveivel... míg a tömeg öntudatra nem ébred és igazságot nem szolgáltató önmagának

A Paramount-híradó premierje:

Az angol királyi pár visszatérése Amerikából  
Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9, 15 órakor.  
3-kor 17 lei: Bulldog Drummond Afrikában

# = HIREK =

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK: BELFÖLDÖN

Működésüknek egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

## KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

## TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

## MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

## SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

## Csapj lel öcsém katonának!

Az ócskapiának néha-néha még szemünkbe akad egy-egy régi olajnyomat, amely a verbunkos vagy toborzó címet viseli. A napoleoni háborúkban kezdődött a toborzás divata, majd otthonossá lett más országokban is. Magyarországon huszárok járták annak idején ezt az önkéntes katonai szolgálatra invitáló csabántócot. Mindenütt összegyűlekeztek a falvak népe, mikor nagy zenebonával megérkezett a Yerbung. Huszárok illegették magukat a cigánymuzsika dallamára, majd megkezdődött a tánc, amelyben a strázsamester járt elől, kezében az elmaradhatatlan pántlikás boros flakával. Kínálgatott boldog-boldogtalant, hogy izelje meg a tartalmát, de bizony, aki ivott, az rosszul járt, mert, ha csak egyet is kortyantott belőle, az annyit jelentett, hogy be van fogva katonának. Mindjárt berántották a széles körbe, ahol a huszárok járták a katonántócot, sarkantyúikat pengetve.

Igy volt ez valaha régen, de ami egyszer volt, az megtörténhetik újra. Lám most meg Angliában közzétették be újra a toborzás divatja. Sőt megteremtette a maga koreográfiáját is ez az új életre kelt szokás, csak hogy ma nem toborznak hívják, hanem a „Délceg önkéntes” a neve. A katonatoborzás jegyében született új tánc máris kiszorította a Lambeth Walket az angol tánctermekből. A hölgyek és urakgyarant a „délceg önkéntest” járják, amely katonai menetelési gyakorlatokra emlékeztető lépésekből áll, majd a táncosok körbevonulnak, végül feszes vigyázz-állásba vágják magukat és me-reven tisztelegnek. Bájos és mulatságos lehet ez, akár egy revue. Remélni szeretnénk azonban, hogy ennek a táncnak nem lesz komolyabb folytatása. Hogy a délceg önkéntesek végül mégis csak otthon maradnak és nem kényszerülnek majd arra, hogy valóban elmenjenek a csabába. Mert a további figurák egy általános Danse macabre-t jelentenek, egy olyan táncot, amelynek a végén az enyészetbe fulladna Európa.

(Flanour)

— A BOLGAR MINISZTERELNÖK BERLINBE ÉRKEZETT. Berlinből jelentik: Kiosevanoff bolgár miniszterelnök Berlinbe érkezett, ahol Hitlerrel és Ribbentroppal tárgyal.

— NÉMEORSZÁGBAN TILOS AZ IDEGEN LÉGIŐRŐL SZÓLÓ KÖNYVEKET OLVASNI. Berlinből jelentik: A német bairadalmi közoktatásügyi miniszter felhívta az iskolavezetőket, hogy az összes tanítványok könyvtáraiból távolítsák el a francia idegen légiőről szóló könyveket. A rendelkezés indokolása szerint a kiszínezett, kalandos leírások, mesék megfertőzik a fejlődő ifjúság lelkét.

— HOROGKERESZTES LOBOGÓ ALATT VONULTAK FEL AZ AMERIKAI NÉMETEK. Newyorkból jelentik: Az amerikai németek vezetője, Fritz Kuhn egy német tőmeg élén tüntető menetben vonult a Long Island-i Siegfried mezőre. Az amerikai németek a horogkeresztes lobogó alatt vonultak fel.

— NÉMET MINTÁRA NEMZETI SZOCIALISTA PÁRTOT ALAKÍTOTAK PRÁGÁBAN. Prágából jelentik: A cseh fővárosban a munkások részére nemzeti szocialista pártot létesítettek német mintára. Az újonnan létesített párt vezetői még ismeretlenek az eddigi politikai életben. A párt elnöke Grasblum kijelentette, hogy a cseh nép érdekeinek megvédésére elengedhetetlenül szükséges, hogy teljesen átvegyék a német megszervezés és célkitűzés elképzeléseit.

Julius 6

Csüörtök

Isaiás, Anakét, Lucia

1676 július 6-án foglalta el Hírko János pap a jászói plébániát. Leveleiben rendszeresen így írta alá magát: Hírko páter. Nagyon erőszakos és akaratos ember volt. Róla alkotta meg a nép Herkó páter legendás alakját. Ha valaki azt akarja mondani, hogy akaratát mindenképpen érvényre juttatja, akkor szokta hangoztatni, hogy még a Herkó Páternek sem enged.

1854. július 6-án halt meg Ohm George Simon német fizikus. A berlini majd a müncheni egyetemen volt a fizika tanára. Sokat foglalkozott a villamossággal és ezen a téren több felfedezése van.

1879. július 6-án született Kolozsvárott Szabó Dezső regényíró. Tanári oklevelet szerzett és több helyen tanárkodott is. Mikor azonban írásainak egyre nagyobb sikere mutatkozott, lemondott állásáról és azóta kizárólag az irodalomnak él. Legismertebb regényei: A csodálatos élet, Az elsodort falu, Segítség.

(—) A GÖRÖG KATOLIKUS ROMÁNOK EGYESÜLETÉNEK TEMESVÁRI VEZETŐSÉGE. A görög katolikus románok országos egyesületének temesvári fiókja Fodor I. dr. elnöke alatt most tartotta évi közgyűlését, amelyen az új vezetőséget is megválasztották. Elnök lett Tenchea Ioan dr., al-elnök Maior Augustin dr., főtitkár Grozescu Alexandru dr., ellenőrök Potra Julian dr., Coca Simion és Martinescu Ioan. A választmány tagjaivá pedig Ioanes de Apsa dr.-t, Baltescu Ioan dr.-t, Anton Nicolae ezredest, Danila Nicolae tanfelügyelőt és Marta A.-t. választották meg.

# DIANA

által erő, jövedv arad.

— FIATALKORÚ MAGYAR TÁNCOSNŐK KALANDOS SZÖKESE BUENOS-AIRESBŐL. Buenos-Airesből jelentik: A rendőrség őrizetbe vett négy fiatalkorú magyar balett táncosnőt, akiket egy impresszárió alkalmazott egy balett csoportba. A négy fiatalkorú táncosnőt egy zárdába utalták, amíg a vizsgálatot befejezik. A zárdában istentiszteletet tartottak és ezalkalommal a négy fiatalkorú táncosnő az őrizetükre megbízott apácát a sekrestyébe zárta és megszökött. Az elmenekült táncosnők minden valószínűség szerint a magyar követségre mentek.

(—) HALÁLOZÁSOK. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Török Károly 17 napos, Kriescher Anna, született Hollerschwandner jözséfvárosi UDR-nyugdíjas 72 éves, Katai Lajos erzsébetvárosi gépész 32 éves, Herajkó Anna gyárvárosi háztartásbeli 46 éves korban.

(—) Dr. Hirsch Sándor bőrgyógyász, urológus, kozmetikus, e hó 11-től kezdve ismét folytatja rendeléseit. Röntgen- és rövidhullám-kezelések, injekciós aranyér- és visszérkezelések. Temesvár, Bul. Ferdinand (Palace-ház) I. emelet. Telefon: 24—26.

## Temesvári baptista prédikátor előadásorozata Északamerikában

Északamerikában Georgia államának fővárosában, Atlantában, most folyik a baptisták világkongresszusa, melyen a világ minden részéből részt vesznek a kiküldöttek. A romániai magyar baptista egyházat Biró László, a Romániai Magyar Baptista Szövetség elnöke és Molnár Károly a szövetség főtitkára, temesvári prédikátor képviseli. Molnár, aki negyvennyolc éves, huszonöt év óta baptista lelkes és Temesvárott ő alapította meg a magyar egyházközösséget. A temesvári prédikátor igen nagy tekintélynek örvend a romániai baptisták körében és ennek tulajdonítható, hogy már két ízben, előbb 1923-ban Stockholmban, 1934-ben pedig Berlinben képviselte a romániai baptistákat a kongresszuson. Molnár három év előtt hosszabb tanulmányutat tett Palesztinában is, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozza. A temesvári prédikátort az a kitüntetés érte, hogy számos nagy amerikai baptista egyházközösség felkérte, tartson mostani újjvá-lági tartózkodása alatt előadásokat. Molnár eleget tesz a meghívásnak és a kongresszus befejezése után bibliai előadásokat tart Newyorkban, Philadelphában, Detroitban, Akronban, Csikágóban, Los Angelesben és még több városban. Molnár egyébként Romániában is igen élénk tevékenységet fejt ki, mint a baptista szövetség főtitkára és az általa alapított Údv Üzenete című folyóirat főszerkesztője.

# BEGOVITS

NYÁRI TÁNCANFOLYAM július 8-án szombaton kezdődik.

L. P. Liberlajtű 4. sz. l. em.

## Józseffelvaért

A lángnyelvek pusztításának áldozatul set Józseffelva szerencsétlen lakossága felszegélyes re indított gyűjtésünk a magyarság legszélesebb réteiben lelkes visszhangra talált és szegény-gadag egyaránt siet a csapást szenvedetteken segíteni. Örömmel számolunk be Oravica város szőrván magyarságának második lelkes adományáról, mely háromszor lelt tesz ki. Ezt a tekintélyes összeg nagy lelkesedéssel Ottlik Margit gyűjtötte és azaz máry Lajos küldötte be a Déli Hírlap kiadóhivatalába. Az adakozóknak külön igaz köszönet jár inkább, mert ez a szép összeg az oravica-i százmag yarságnak már második gyűjtése erre az ebe-baráti célra. Első ízben kétezer lelt adomány és azt, mint gyorssegélyt közvetlenül küldöttek hajléktalanná lett jözseffelvaiak sürgős támogatására. Újabbban a Déli Hírlap kiadóhivatalába levetkező adományok érkeztek:

Oravica magyarsága Ottlik Margit gyűjtése révén	lei 300
Németi Judit és Anna Mária	2
Özvegy Vancsikné	2
Zduth	1
J. A.	
Az eddig kimutatott adományok összege	472
Gyűjtésünk eredménye a mai napig	508

A gyűjtést folytatjuk és minden adományt a Déli Hírlapban nyugtáznak.

— SOK EZER GYOMOR-, BÉL- ÉS MEGEGYEBEHANGZÁN DICSÉRI A TERMÉSZETES FÉLJÖZSEF keserűvizet, mert az úgy a hatás sága, mint rendkívül enyhe volta következtében lóban tökéletes hashajtónak bizonyul. Kérdező orvosát.

(—) TÁRSASVACSORA A TEMESVÁRI VEDKAMARA ÚJ DEKANJANAK TISZTELETTÜRE. A temesvári ügyvédi kamara vezetőségének nagy Brudari Adrian ügyvéd, a kamara új dekanjának tiszteletére július 11-én, kedden este 8 órakor társasvacsorát rendeznek a jözséfvárosi Ariana kerthelyiségben. Kéri mindazok ügyvédekét, akik részvételüket még nem jelezték be, legkésőbb szombatiig jelentkezzenek, hogy csorával kapcsolatosan megtehessék a szükséges tészkedéseket.

(—) ÖFELSÉGE KÖSZÖNETE. Az Államközművelődési egyesület bányási osztályánál szon tartott közgyűlése hódoló táviratot intézte öfelsége Carol királyhoz. Evutian Sabin tanügyfelügyelő, az Astra bányási elnökéhez most érkezett, amelyben Buhman Eugen, az uralkodó gántitkára, öfelsége Carol király nevében kért tet mond a Bányásig intellektuel és gazdalaknak, valamint Evutian Sabin elnöknek, a lugygyűlésen kifejezésre juttatott búségért és hódolatával.

— AMERIKAI HADIHAJÓK LE HAVRÉ KÖTÖBEN. Le Havreből jelentik: A francogerperti kikötőben két amerikai torpedóromboló egy cirkáló érkezett. Az amerikai hadihajók lövéssel üdvözölték a vendéglátókat.

(—) Köszönetnyilvánítás. Mindazok akik április és május hónapokban a szeneban nagybecsű látogatásukkal szenvedelmegkönyvitették, ezúton mondok szívemből hálás köszönetet. Nagy Aurél, piarist

## Pályázat

A Temesvár IV. ker. róm. kat. Egyháziség az általa fenntartott elemi fiúiskolában augusztus elsejével betöltendő iskolaszólásra pályázatot hirdet.

Felhívtnak mindazok, akik ezen llaigényt tartanak, hogy okmányokkal fezer pályázati kérvényüket legkésőbb f. é. júli az Egyházközösség titkári hivatalánál, I Dragalina-tér 1. szám alatt (a fiúisko-életben) adják be, ahol részletesebb felvátással is szolgálnak.

Ezen állásra csak olyanok pályázhatnak akik róm. kat. vallásúak, román állampolgárok, katonai kötelezettségüknek eleget tettek az állam nyelvén kívül a magyar és némnyvet is bírnak.

Elnö

**16 nap alatt a Föld körül**

Newyorkból jelentik: Norman C. Lee gazdag tőzsdetulajnok repülőgépen elindult San Francisko-ba, hogy 2500 dollár értékű repülőgéppel a zsebében menetrendszerű légijáratokkal körülutazza a földet. Lee azt reméli, hogy július 11-én ismét megérkezik Newyorkba annak a Panamerican Clippernek a fedélzetén, amely első ízben fog fizető utasokat Európából Amerikába szállítani. A negyven ezer kilométeres ut legnagyobbat részét amerikai repülőgépeken akarja megtenni, de ahol szükséges, angol és holland gépeket is igénybe vesz. Három év előtt, 1936-ban egy amerikai újságíró, H. R. Ekins már körülrepülte a világot, azaz a különbözőkkel, hogy ő kelet felé repült és az Atlanti óceán felett Zeppelinre tette meg az utat. Ekinsnek több helyen bérelt repülőgépet kellett igénybe vennie, miután akkor még egyes szakaszon nem voltak menetrendszerű járatok.

Június 28-án különben egy gazdag amerikai asszony is földkörüli repülőútra indult. Mrs. Clara Adams szintén csak menetrendszerűen közlekedő gépeket vezet igénybe és azt reméli, hogy minden eddigi rekordot meg fog dönteni. Mrs. Adams június 28-án a Panamerican Clipperrel Európába repült és kelet felé folytatja útját. Ha minden csatlakozást sikerül elérnie, akkor tizenhat nap alatt kerül meg a világot, repülte át az Óceánt, mindkét alkalommal Zeppelinre.

— **Az angol királyi pár Belgiumba látogat** el. Londonból jelentik: A buckinghami palota hivatalos közleménye szerint az angol királyi pár örömmel fogadta el a belga király meghívását, aminek következtében az angol uralkodópár október 24 és 27-ike között Belgiumba utazik. Az angol király ezzel a látogatással viszonzni akarja a belga király múlt év novemberében tett látogatását.

— **CIANO OLASZ KÜLÖGYMINISZTER SPANYOLORSZÁGBAN.** Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter július 10-én érkezett Barcelonába, ahol a helyettes külügyminiszter és a kormány néhány tagja fogadja. Az olasz külügyminiszter részt vesz az összes spanyolországi ünnepségeken, meglátogatja a spanyol hadsereg főparancsnokát és július 16-án részt vesz a Franco tábornok által adandó díszvacsorán, majd pedig július 17-én tér vissza Olaszországba.

— **Változások lesznek a bírói karban.** Bucarestből jelentik: Ismándi igazságügyi miniszter elkészítette és átnyújtotta öfelségének aláírás céljából a bírói karban fogatosítandó áthelyezéseket és előléptetéseket.

— **Elkészült a vádirat a nagy francia özszeesküvés perben.** Párisból jelentik: Az ügyészség elkészítette a vádiratot és hivatalból áttette azt a vizsgálóbíróhoz, annak a nagyarányú özszeesküvésnek ügyében, amelynek fővádlottja Pozzo di Borgo és 70 társa. A vádlottak egy részét özszeesküvéssel, másik részét tiltott fegyverviseléssel, a harmadik részét pedig az azzal vádolják, hogy bűnözésre alakult szövetségben vettek részt.

— **A bor lelkesíti a katonát...** A háborús fegyverkezés során az egyes hadvezetőségek azt a kérdést is mérlegelés tárgyává teszik, hogy a modern háborúban mi a legmegfelelőbb napi tápláléka a tűzvonalban harcoló katonának. A világháború tapasztalati azt mutatták, hogy nagyon frissítően hat a katona kondíciójára, ha naponta egy kis bort kap. Egy svájci katonai szaklap beszámoló arról, milyen jól bevált a bor a francia hadseregben a nagy háború alatt. Eleinte nem kaptak bort a francia katonák, de vehettek maguknak a front mögött, 1914. őszén Dél-Franciaország 150 ezer hektoliter bort küldött szeretetadományként a hadseregnek. Ez volt a bor főpróbája a fronton. A következő évben már egy negyedlitert kaptak a napi étkezésben a katonák. Úgyhogy a hadsereg évi borszükséglete egyszerűen ötmillió hektoliterre ugrott föl. A borkereskedők hirtelenében nem tudták, hogyan teremtsék elő ezt a mennyiséget. A háború végén már félliter volt a napi fejadag és minden bortenemelőt köteleztek arra, hogy természetesen legalább negyedét a kincstár rendelkezésére bocsássa. A szállítás és szétosztás nagy gondot okozott; rengeteg raktárról és megfélemlő kiképzett személyzetről kellett gondoskodni. Cementcszternák épültek és villamos szivattyúkkal fejtették le a bort hordókba. A vasút külön kocsikat épített erre a célra. Franciaország és Algír természete általában elegendő volt a front borszükségletének fedezésére, csak 1916-ban kellett spanyol és portugál borokkal pótolni a gyenge termést. A bor a hadvezetőség tapasztalata szerint jelentékenyen fokozta a katonák ellenálló erejét, amit a francia hadsereg háborús teljesítményei igazoltak is.

— **FRANCIA LAPOK ELISMERŐ CIKKEI ROMÁNIÁRÓL.** Párisból jelentik: Több vidéki francia lap hosszas cikkeket foglalkozik Romániával és az ország külpolitikájával. A lapok egyhangzóan megállapítják, hogy az ország új erkölcsi célkitűzések felé halad. Az egyik breton lap cikkének a címe a következő: „A román nép a hagyományos becsület útján”. A lap megállapítja, hogy a közelmúltban Románia volt az, amely nagyjelentőségű fordulatot adott a közep európai helyzet alakulásában.

— **OLASZ TISZTEK SPANYOL-MAROKKÓBAN.** Tangerből jelentik: Spanyol-Marokkó kormányzója fogadta azoknak az olasz tiszteknek a küldöttségét, akik a polgárháború során kitűntették magukat. A kormányzó beszédében rámutatott arra, hogy a két latin nép milyen nagy áldozatokat hozott a civilizáció érdekében. Az olasz tisztnek holnap elhagyják Tangert.

— **LÁBFURDÓT VETT A BEGÁBAN ÉS MAJDNEM A VIZBE FULLADT.** Szabó Rozália negyvenhárom éves gyárvárosi lakosnő a Begában lábat akart mosni és közben a vízbe zuhant. A járókelők észrevették a hullámokkal küzdő asszonyt és kimentették.

— **KÉT ÉLETUNT NŐ.** Bodor Margit husz éves szatmármegyei illetőségű cselédleány öngyilkossági szándékkal a Traian hidról a Begába ugrott. A Begába akarta magát ölni egy másik ismeretlen nő is, aki a Dacilor hidról ugrott a vízbe. Mindkettőt megmentették és kórházba szállították.

— **GRITTA OVIDIU RENDŐRKVESZTOR VEZETI A KERÜLETI RENDŐRVEZÉRFELÜGYELŐSÉGET.** Sava Cornel kerületi rendőrfelügyelő megkezdte egy hónapos nyári szabadságát. Távollétében Gritta Ovidiu rendőrkvesztor helyettesíti és vezeti a vezérfelügyelőséget.

— **ÖNGYILKOS GAZDÁLKODÓ.** Ság község közelében kifogták a Temesből Varga András hetvenhat éves parácsi gazdálkodó holttestét. A vizsgálat megállapítása szerint az idős ember gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és öngyilkossági szándékkal ugrott a Temesbe.

— **SZÜLETÉSEK.** A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Csanádi József napzsámos Rozália nevé leánya, Éliás Viktor mérnök Kornélia nevé leánya. Ehing Gyula gyári munkás Jakab nevé fia, Pejacevics János cipészegegd László nevé fia.

— **ZEBTOLVAJLÁS A VONATON.** Kaufmann Oszkár, a Román Hitelbank bucarestii vezérigazgatója feljelentést tett a temesvári állomási rendőrségen, hogy útközben a vonaton ismeretlen tettes klopolta a zsebéből ötven ezer lei értékű aranyóráját. A nyomzás megindult.

**TELJESEN UJONNAN  
RENOVÁLT A VOLT  
HELVETIA PENSIO**

garzonszobák egyes személyek és családok részére. Hűdég és meleg folyóvízzel, központi fűtéssel, július elsejétől jutányos áron kiadók. — Szép felkérés! — Tiszta levegő! **TEMESVÁR, Erzsébetváros, Ciordas-uca 2.** (Telefon 31—22.)

**Mozi**  
**Vihar Ázsia felett**  
Premier a Rivoli moziban

Oswald Richard, a híres rendező új alkotása kerül bemutatásra a Rivoli moziban. Az elismert rendező filmjei mindig nagy meglepetést jelentenek. Vihar Ázsia felett című film egészen új tárgyú, nem tartalmaz banális jeleneteket. A film tárgyának kifejlődése, az intrika művészi játéka egyre fokozza a közönség érdeklődését és az izgalmas meglepetések egész sora vár a nézőre. A szereposztás az európai stúdiók legjobbjaiból került ki, élükön Veidt Conraddal, aki szakemberek véleménye szerint a legtekélyesebb, legemberibb és legtermészetesebb alakítását nyújtja. Mellette még Sessue Hayakawa, Roger Duchesne, Michiko Tanaka, Mihailescu és Lucas Gridoux játszóak a nagyszerű szerepeket.

**CSÜTÖRTÖK, JULIUS 6.**  
**MŰSOR:**  
APOLLÓ: Marna hősei (francia film)  
CAPITOL: Mimosa penzio (francia film)  
RIVOLI: Vihar Ázsiában (német film).  
SCALA: Silvia Scurlet (angol film).

**KERÉKPÁRON ki a szabadba...**



Csak szaküzletben vásároljon!  
**ELECTRON**  
Temesvár, I. Brătianu-tér, püspöki palota  
Erdély-Bánság legnagyobb kerékpár és motorkerékpár szaküzlete  
Elnövényes fizetési feltételek.

**Megalakultak a Magyar Népközösség aradi tagozatának szakosztályai**

A Romániai Magyar Népközösség aradi tagozata ülést tartott, amely alkalommal kibővítették a szervezőbizottság egyes szakmai csoportjait. A szervezési munkálatok központi irányítását a jövőben Parecz Béla dr. elnök vezetése mellett egy hat tagból álló ügyvezető bizottság végzi. A hétfői értekezleten a következő tagokból álló ügyvezető bizottságot választották meg: Szócs Didák, Vitos Pál dr., Kovács György dr., Parecz György dr., Szentiványi Elek dr. és Belezay István. Ez az ügyvezető bizottság osztja ki a tagok között a munkát.

Ennek letárgyalása és elfogadása után került sor a szakosztályok megalakítására. A Magyar Népközösség munkaköre kulturális, gazdasági és társadalmi térre terjed ki, ennek értelmében a legutóbbi ülés határozata alapján a szervező bizottság tagjaiból ennek a célnak megfelelően alakult meg a társadalmi, kulturális és gazdasági szakosztály. **Gazdasági szakosztály:** Dániel Péter, Papp Antal, Kiss János, Zombory Gyula, Zahoranszky Rezső, Parecz György dr. — **Kulturális szakosztály:** Vitos Pál dr., Szócs Didák, Matúz András, Sz. Jakab Géza, Belezay István, Jakabos György. — **Társadalmi szakosztály:** Szentiványi Elek dr., Puskel Ferenc, Kovács György, özv. Szombathy Tiborné, Pöhm Tivadár, Kozma Béla és Went László.

— **A NÉMET GAZDASÁGI MINISZTER HÁGABAN.** Hágából jelentik: Funk német gazdasági miniszter feleségével szerdán délelőtt Hágába érkezett. Még a déli órákban meglátogatta Collin miniszterelnököt, valamint Semberger holland gazdaságiügyi minisztert.

— **HITLER KIHALLGATÁSON FOGADTA A MAGYAR VEZÉRKARI FŐNÖKÖT.** Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és a német hadsereg főparancsnoka szerdán délben az új birodalmi kancellári palotában kihallgatáson fogadta lovag Werth Henrik magyar gyalogsági tábornokot, a honvédsereg vezérkari főnökét.

**GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLELI SZOLGALATA:**

Csütörtökön, július 6-án a szolgálati beosztás a következő:  
Az I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerár.  
Az II. kerületben a 8 August uton levő Löw gyógyszerár és a Petru Maior téren levő Meisner gyógyszerár.  
Az III. kerületben a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszerár.  
Az IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerár.  
Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Hliskodán Panajoth Ernő gyógyszerár állandó éjszakai szolgálatot tart.

Kísérlelje meg!  
Vásároljon!  
**EGY SZERENCSESORSJEGYET**  
**CAMPUS & BASSA**  
sorsjegyárudájában  
TEMESVÁR, I. Bulevardul Regele Ferdinand, a Lloyd mellett. Telefonszám: 41—51.  
Vezérképviselő: E. DEUTSCH IRMA

# Az Erdélyi Helikon íróinak tizenegyedik marosvécsi találkozója

Valamennyi aktuális szellemi kérdést megtárgyaltak az írói találkozó résztvevői

Az Erdélyi Helikon írói Marosvécsen, Kemény János báró vendégszerető házában, június 30. és július 1—2 napjain gyűltek össze szokásos baráti találkozásukra. A találkozón megjelentek: Bánffy Miklós gróf, Endre Károly, Gagyi László, Járosi Andor, Kacsó Sándor, Karácsony Jenő, Kádár Imre, Kemény János báró, Kis Jenő, Kós Károly, Kovács László, Lakatos Imre, Maksay Albert, Molter Károly, Nyíró József, Olosz Lajos, Szemlér Ferenc, Szecei László, Tamási Áron, Tavasz Sándor, Tompa László, Vásárhelyi Emil és Wass Albert gróf. A Helikon többi írói távollamaradásukat kimentették.

A tanácskozáskor ezúttal is a romániai magyarság szellemi életének minden területére kiterjedtek és számbavették mindazokat a feladatokat, melyek az itt élő magyarság mai kulturális helyzetéből természetesen fakadnak.

A megbeszéléseket Tavasz Sándor nyitotta meg, aki a tizenegyedik vécsi összejövetel alkalmából üdvözölte Kemény Jánost és családját. Kemény János az üdvözlésre válaszul köszöntötte a megjelenteket és kiemelte, hogy tíz év óta ez a legnépesebb helikoni találkozó.

Tamási Áron köszöntötte ezután Bánffy Miklóst abból az alkalomból, hogy a Helikon által is képviselt magasabb rendű szellemiség képviselőjeként átvette a romániai magyar népközösség vezetését.

Ezután kifejtette Tamási Áron, hogy rendezett és erős magyar társadalmat kell teremtenünk, mert egyéni és egyetemes öntudat és nemzeti erő nélkül meg nem állhatunk. Majd végül így folytatta:

— Mélyen szeretet Elnök úr! Ebben a pillanatban különösképpen átérezzük a tiszteltetés férfias örömet éppennyá, mint azt a súlyos felelősséget és terhet, melyet magára vállalt. Mint emberektől fogadják el együttérzésünket a súlyos teher viselésében, — mint írók hadd adhasuk ünnepi megbecsülésünket és írói fegyverünket minden igaz harcban, melyet magyar népünkért folytat.

Tamási Áron szavaira Bánffy Miklós válaszolt, majd a Helikon íróinak nevében Tavasz Sándor köszöntötte meg Bánffy Miklós közvetlen megnyilatkozását, majd megkezdődtek a tanácskozások.

Kemény János az Erdélyi Irodalmi Társaság működéséről számolt be és vázolta a világeseményekből fakadó ismert akadályokat, amelyek ez évben a kitűzött feladatok megvalósítását lehetetlenné tették. Kivánatosnak mondotta, hogy az irodalmi társaságok a népközösség kulturális szakosztályában együttműködjenek.

Az erdélyi magyarság kulturális kérdéseinek megtárgyalása során ezután az ifjúság nevelésének problémáira került sor.

Kacsó Sándor az iskolán kívüli nevelés fontosságát és kínáló lehetőségeit fejtegette. Az írói közönség Kacsó Sándor gyakorlatilag is értékes fejtegetéseit mindenben helyeselte és az itt mutatkozó feladatok megoldásához teljes támogatását biztosította.

Vásárhelyi Emil a sport és a szellemiség összefüggéseiről tartott értékes előadást.

Gagyi László a népnevelés kérdésével kapcsolatban a tanítóság szellemi igényeire hívta fel a figyelmet.

Molter Károly a középiskolai oktatás hasonló kérdéseivel foglalkozott. Kiemelte annak fontosságát, hogy a tanárok állandó kapcsolatban maradjanak a szellemi élet fejlődésével, a legújabb tudományos eredményekkel s javaslatokat tett a kérdés gyakorlati megoldására.

Kádár Imre számolt be ezután az erdélyi magyar színészet kérdéseiről a kolozsvári magyar színház, a Thalia működéséről. Vázolta azt a munkát, amelyet a színház országgrészünk különböző városokban kifejtett. Ismertette a megoldásra váró problémákat és nehézségeket. A román és a magyar színjátszás kapcsolatairól megemlékezve bejelentette, hogy a színház az ősszel előadja Lucian Blaga Gyermek-keresztesek című drámáját.

Bánffy Miklós hangsúlyozta, hogy a kolozsvári színház tevékenységi körének a vidékre való kiterjesztése kitűnő eredményekkel járt. Javaslatára kimondották az írók, hogy örömmel állapítják meg a kolozsvári színház művészi színvonalának állandó fejlődését és kívánatosnak tartják, hogy minél több helyre juttassa el a magasrendű színházi kultúra eredményeit. A műkedvelő színjátszás fontos kérdéseit tárgyalta meg ezután behatóan az írók. Kádár Imre megbízást kapott arra, hogy népszerű és gyakorlati könyvet írjon a műkedvelő előadások rendezői számára.

Vásárhelyi Emil eztután jelentést az Erdélyi Szépművés Céh és a színház közös állandó drámapályázatának eredményeiről. A bizottsághoz ebben az évben 109 mű érkezett. Egészen feltűnő jelenség, hogy a pályaművek közül mindössze öt darabnak van sajátosan erdélyi problémája.

Molter Károly tartott ezután kritikai méltatást a Céh kiadásában az elmúlt két évben megjelent könyvekről, rámutatva a művek erőnyereire és fogyatkozásaira.

Kovács László bejelentette, hogy a Céh román elbeszélés-gyűjteménye jórészt elkészült s előreláthatólag az őz folyamán meg is jelenik. Az egybegyűlt írók egyöntetűen megállapították, hogy a román-magyar kulturális csere közvetítését változatlanul fontos és termékeny feladatnak tekintik.

A Helikon hagyományaihoz híven az idén Tompa László emlekedését az Erdélyi egyik feledhetetlen alapítójáról, Kuncz Aladárról, akinek szellemé ma is élő hatalomként sugallja a marosvécsi tanácskozásokat.

Az utolsó este Kacsó Sándor búcsúzott el Kemény Jánostól és családjától és köszöntötte meg azt a kedves és szíves vendégszeretettel, amelyben most is Erdély íróit részesítették.

## Gyermek szépségverseny lesz július 15-én

A temesi újságírócéh gardenpartyjának ünnepélyes megnyitóját szombaton délután 5 órakor van! A megnyitót után gyermekszépségverseny kezdődik, melyen a legszebb, 1-től 5 éves gyermekek díjazásban részesülnek. A gyermekek részére ponnilovokról és egyéb szórakozásokról gondoskodik a rendezőség. A gardenparty színhelye a Lloyd-kert!

## A VILÁG

Az angol alsóház egyik legutolsó ülésén Turton képviselő a hadsereg élelmezéséről beszélt és szövegét, hogy a 69-ik gyalogezred katonáinak, a yorkshirei táborban rossz minőségű tojást adtak. Zöld színű volt a tojás sárgájának és a legtöbb katonára hozta se nyúlt. A vizsgálat megállapította, hogy észtországi tojást szállítottak a hadseregnek s a katonák, akik életükben először látták zöld tojást, nem akarták megenni. Az interpelláló azt kérdezte, hogyan kerülhet ész tojás és miért nem ellenőrzi a hadügyminisztérium kellőképpen, honnan szorzi be a hadsereg szükségleteit. Hore Belisha hadügyminiszter kijelentette, hogy élelmezési tisztek vásárolták az ész tojást, miután pillanatnyilag nem kaptak mást. Igaz, hogy a tojássárgája zöld színű volt, de egészséges, emberi fogyasztásra alkalmas. A katonák nagy része el is fogyasztotta. A vacsora végén maradt még néhány darab és a katonák azokat is elfogyasztották. Volt ember, aki őt megvételt belőle. „No, és életben van még?” — kérdezte az interpelláló és ezzel a dolog komoly része is el volt intézve. A másik „súlyos kérdés”, amely a parlamentben szóba került a gárdaezred kisdobosának az esete volt. A katonai díszszemlén a gárdaezred dobosa egy tizenöt éves fiatal gyerek, a rekettyen hősbéren elájult. Eppen a parádé legimnélgyesebb pillanatában, amikor meg kellett volna szögelnie a dobát, hogy a zenekar belefogjon egy indulóba. A szegény kisdobos ellen fegyelmű eljárás indult, mert állítólag már a szemle előtt rosszul érezte magát és nem jelentette ezt feletteseinek. Edwards képviselő szövegét az esetet és arra kérte a minisztert, hogy kíméletesen járjon el a szegény kis muzsikussal és fellebbezőivel. Oh, boldog Anglia, amelynek ma ilyen gondjai vannak...!

H. Luce amerikai író nagysikerű darabját az „Asszonyok”-at zsúfolt házak előtt juttatták Londonban. A nagy siker Londonba csábította az írót is, aki felhasználta az alkalmat arra, hogy felvegye az érintkezést a politikai és szellemi élet vezetőivel. Luce asszonyban olyan tulajdonságok egyesülnek, amik ritkán találhatók nőben együtt: nagyon szép, amellett okos, szellemes és lebilincselően érdekes egyéniség. Elsőrangú társalgó, főlényes humorral és szatírával ceveg a világ dolgairól. Először Shawnak mutatták be, akivel több mint két óra hosszat beszélt. A találkozás végén Luce asszony megkérdezte a híres kollégáját, mit gondol, mivel kellene még beszélnie.

— Senkivel, — mondta határozottan Shaw. — Ön beszélt azval, aki a legnagyobb ebben az országban és aki mindenki felült áll...

Az angol repülőgépipar egyik kiválóságát, Frederick Handley Page-t ünneplik most Londonban abból az alkalomból, hogy 20 éve foglalkozik repülőgépgyártással. Page, aki ma 53 éves, már egészen fiatal korában repülőgépmoделeket szerkesztett és a miniatűr gépeket az utcán árulta gyermekeknek. Ma Anglia egyik leggazdagabb gyárosa. Sir Kingsley Wood légügyi miniszter a legnagyobb elismeréssel szölt működéséről és azt mondta, hogy tulajdonképpen ő a „bombázó repülőgépek atyja”. Handley Page, akiben bizonyos jóstehetség is van, arról beszélt, mit hozhat a fejlődés a jövőben. A repülőgéptechnika szerinte még igen nagy fejlődés előtt áll, de el fog jönni az idő, amikor az ember nem lesz kénytelen arra, hogy nagy távolságokra repüljön, mert szellem és lélek az íriási távolságokon át is meg fogják érteni egymást.

A gyerekszobában beszélget a papa a kisöccsekkel.

— Mondjátok csak meg szépen, ki viselte magát legjobban a múlt héten? Ki engedelmesebb volt mindenben anyukának?

— Te, papa! — vágják rá kórusban a gyerekek.

# Hurcolkodnak az ócska könyvek szerelmesei

A Szajna baloldalán, ahol Páris szíve fekszik, húzódnak meg a kópárkányokon közel másfél kilométeres hosszúságban a bukinisták, az ócska könyvek ládá. Nemzedékről-nemzedékre folytatják ezt a mesterséget, nemcsoda tehát, hogy művészek lettek. A bukinisták maguk is könyvrajongók, szeretik, főlényesen értik a könyvet, kisujjukban van az egész irodalom. Így mindig közvetlen meleg kapcsolatuk volt az írókkal. Anatole France is már-vánnyal marandandó emléket vésett számukra a Bonnard Sylvester című regényében, amely az impresszionista festészet finomságával vetíti elénk ezt az egész vidéket, a bukinista élet lelkiessen színdús jeleneteit. De nemcsak a mester kedvelte őket ilyen nagyon, igen jó barátai voltak a többiek is. A magános, embergyűlölő Huysmans, az irtalmatlan tollú Mirbeau, az arany szívű Daudet, Zola, Maupassant és a többiek, akiknek művei ott magasodnak a halhatatlanság Pantheonjában.

A bukinisták kitűnően ismerték ezeket az íróknak izlését, gyűjtési irányát, egyéni hajlandóságait, mindig volt félretéve számukra valami különlegesen érdekes kézirat, memoire, ösnyemtárvány, vagy első kiadás, könyvészeti ritkaságok, amelyek még drágábbak sem adtak volna oda másnak. Határozottan furcsa emberek voltak ezek a bukinisták. Volt közöttük például egy, az öreg Tremblais,

aki a tél kivételével, mindig esti tíz órától hajnali tartotta üzleti óráit. Csillagászati könyveket árult főleg és annyira rajongott a számára oly meghitt ismerős égboltért, hogy ott virrasztott a Szajna partján, csakhogy szakadatlanul lássa a csillagokat. Ő maga volt könyveinek leghűgesebb olvasója, lámpája fényénél böngészte azokat hajnalig és miáltal a többi ember mélységesen aludt, ő gyönyörű képeletbeli utazásokat tett meg a Szaturnus, a Mars felé, egész a messzi Sziriuszig.

Igy éltek a bukinisták az ő nagy különválóságukban ott a Szajna balpartján már óségi idők óta. Azonban semmi sem tart örökké. Az ő végzetük is bekövetkezett. Páris város tanácsa felmondta könyvkládás számára a szállást. Kiszéleltik a Szajna-partot, átépítik a párkányzatokat, ezért költszoni kénytelenek a bukinisták, habár csak bizonyos időre is. Csakhogy amilyen egyszerű volt, úgy eohasem lesz többé. Az új Szajna-part már nem lesz olyan, mint a régi. Es az is kérdés, hogy visszajönnek-e majd a régi könyvesek, akik maguk is majdnem olyan öregek már, mint a Ponte Neuf. Es akkor Páris már csak egy történelmi emlékek lesz gazdagabb, egy emlékekkel, amely kihervadt a valóságból, hogy már csak a bukinista legendákban és a sárguló könyvekben éljen tovább.

(Flanour)

# KÖZGAZDASÁG

## A pékek a kenyér árusításának megtiltását kérték egyes vegyeskereskedésekben is

A kolozsvári nagygyűlés határozatait előterjesztették a minisztériumokba

A közelmúlt napokban folyt le Kolozsvárott a pékiparosok országos kongresszusa, amelyen Temesvárról is nagy számban vettek részt az érdekeltek. Sechei Alexandru vezetésével a temesi helytartóság területéről harminc tagból álló küldöttség volt jelen és iparosaink élénk részvételével a szakmát érintő egyes kérdések vitájában. A kongresszus jegyzője Gajo András, a temesvári érdeklődési iparosok titkára volt. Százhuszonhét küldött volt jelen a nagygyűlésen, amelynek határozatait külön deputáció vitte Bucuresibe a földművelésügyi és az egészségügyi minisztériumba.

A nagygyűlés határozataként a pékiparosok a földművelésügyi minisztériumban kérték az eddigi kenyéreltét megváltoztatását és úgynevezett

*agrárbellyeggel való helyettesítést, amelyet éppen úgy alkalmaznának, mint a repülőbéllyeget.*

Kérték a kenyérré ragasztott ellenőrző bélyeg megszüntetését, valamint azt, hogy a pékmestereket mentesítsék a gabonaértékesítési központ által elrendelt regiszterek kötelező vezetése alól. Az eddig elbírt illetékek eltörlése lehetővé tenné a kenyér árának lejjárását, az agrárbellyeg bevezetése pedig jelentősen emelné az állam bevételeit.

Az egészségügyi miniszterhez intézett kérelmében a kongresszus határozata rámutatott arra,

hogy egyes városokban megtiltották a pékmestereknek a kenyér piaci árusítását. Ez a tiló rendelkezés egészségügyi okra hivatkozik. Ezáltal azonban a pékmesterek existenciáját érintették, különösen azokat, akik a kenyeret csak a műhelyükhöz tartozó helyiségben vagy a piacon árusították. Kárpótlásképpen most a kongresszus azt kérte,

*tiltsák meg a kenyér árusítását azokban a vegyeskereskedésekben, ahol kőszódat, petróleomot, szappant, kátrányt, festékeket is árusítanak.*

Indokolásképpen rámutatott a határozati javaslat arra, hogy a kenyér magába szívja ezeknek az árucikkeknek kellemetlen illatát, ezenkívül a kereskedő ezen árú kimérése után nyul a kenyérhez, amelyet kimér. Végül hivatkozott a határozati javaslat arra is, hogyha a kenyérnek piaci árusítását egészségügyi okok miatt megtiltották, akkor annál inkább jogos a kérelmük, hogy tiltsák meg a kenyér árusítását a vegyeskereskedésekben is.

A határozati javaslatokat Brasoveanu Petru a kongresszus elnöke, Gajo András, a kongresszus titkára és Tóth Ferenc, valamint Sechei Alexandru, a kongresszus vezetőségi tagjai írták alá. A két minisztériumban az előterjesztett kérelmeket beható tanulmányozás tárgyává teszik.

## A gabonaértékesítési törvénytervezet módosított alakja

42 ezer lei a középfejleszű búza minimális ára

Ismeretes, hogy a kamara letárgyalta a gabonaértékesítési törvényt, amely szerint a középfejleszű búzának vagonként 42 ezer lei az ára. Ez az ár a termelő vasutállomásán, vagy malmbahordva értendő, tehát nem vagonba rakva és így az eladó mentesül a berakási költség alól, ami vagonként ca 1500 leit tesz ki. A termelő október és novemberben 2000 lei, decemberben 3000 lei várakozási jutalékot kap

A 42 ezer leies ár minden kg. fajlesz emelkedésnél egy százalékkal nő és ugyanannyival csökken a 77 kg-os fajleszűnél silányabb minőségűnél. Ujítása a törvénynek, hogy a jövőben sem adó, sem bírói árverésen nem lehet olcsóbban eladni, mint a minimális ár. A tavalyi termelésből maradt búza keverhető az idei könnyebb fajleszű búzával és ezáltal a termelő jobb árat fog tudni elérni.

## Jutalék, renumeráció szintén fizetési illeték alá esik

Mint azt már megírtuk, a bélyegtörvénynek április 1-én történt módosítása szerint, a 14. szakasz 19. pontja szerinti 1.5 százalékos munkaszervezési illetéket a jövőben a szóbeli alkalmazotti szerződés után is le kell róni, feltéve, ha a havi fizetés 10 ezer leit meghalad. Minden hónapban a személyzeti adóval egyidejűleg kell a fizetés utáni 1.5 százalékos szerződési illetéket leróni, ami azt jelenti, hogy a fiskus a munkaszervezéseket havonta megújulónak tekinti. Ezt azért, hogy különböző természetű szolgáltatásokkal ne csökkentsék és rejtseik el a valódi fizetést. Fizetésnek tekintendő az utazási jutalék, a remuneratio stb. szóval minden olyan összeg, amelyet a munkavállaló tisztviselő állandó jellegű alkalmaztatásánál kap. Az, hogy szellemi vagy fizikai munkáról van szó, az illeték szempontjából nem képez különbséget

## Árfolyamok

SZERDA, JULIUS 5.

Hivatalos árfolyamok (az első szám a forint, a második az eladást jelenti). Holland forint 75.07—76.24, belgas 24.08—24.43, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, francia frank 3.78—3.85, svájci frank 31.38—32.36. Ezekben az árakban a devizafelár is benne foglaltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50, német márka 40.50—41.50.

(=) GABONAÁRAK. (A Dengel és Kleinmann cég jelentése.) A bányási gabonapiacra csak a búza iránt van kereslet, míg a tengeri irányzata elalanylult és a piaci forgalom csekély. A piaci árak a következők: búza 388 lei Temesvárott, tengeri 400, korpa 350, zab 460, takarmányárpa 380, muharmag 420, napraforgómag 475—480, tökmag 800—820, repce 800—820 lei százkilónként emlékmű hídveti dícsőségét.

= A HOSSZUSZALU GYAPJU KIVITELE. A juhtenyésztők szövetsége kérelmet intézett a nemzetgazdasági miniszterhez és abban kéri a hosszuszalú gyapju kivitelnek szabaddá tételét. A kérelemben rámutatnak arra, hogy a belföldi textilgyárak nem vásárolják ezt a minőséget és így abban feleslegesek vannak

= Az egész országban folyik az aratás. Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági munkálatok, jobban mondva a búza aratása az egész országban folyik, sőt a Duna medencében már a cséplést is megkezdték. Az utóbbi napok esőzése következtében a tengeri vetések erősen javultak. Azokon a helyeken, ahol az aratást befejezték már meg is kezdték az őszi szántást.

= A FILMEK ÚJ KÖZÉPÉRTÉKE. A vámhivatalok értesítést kaptak, hogy a vámtarifája 806. szakasza alá eső filmek behozatalánál a forgalmi adó kiszámításul szolgáló középérték a következőképpen vált zott: negatív 100 kg-ként 500 ezer lei, első másolat 800 ezer lei, többi másolat és filmhirdető 300 ezer lei, kulturfilm 150 ezer lei. Az új középértékek július 3-tól érvényben vannak.

JULIUS 15-én

JULIUS 15-én

## Ujságíró gardenparty a Lloyd-kertben

Divatbemutató! — Tűzijáték! — Olaszest! — Tündéri kivilágítás! — Csonakverseny a fényárban úszó Begán — Zsák-bamacska, értékes nyereményekkel! — Világposta és még sok egyéb attrakció!  
**A beléptidő mindössze 20 lei**  
Siessen asztalt foglaltatni, mert csak 3000 ember részére van hely!

(=) Új cégek működési engedélye. A temesi királyi helytartóság területén levő kereskedelmi cégek működési engedélyt megadni hivatott bizottság Ionescu Agricola táblabíró elnökle alatt ülést tartott, amelyen a bizottsági tagokon kívül jelen volt Popovici Ion titkár is. A bizottság ezúttal tizenöt kérvényt vett tárgyalás alá és tíz esetben megadta a cég működési engedélyt. Három kérvényt elutasítottak és két esetben elhalasztották a döntést az iratok kiegészítése céljából. Megkapták a működési engedélyt a következők: Andreescu Constantin különböző árucikkek bazarja Herkulesfürdőn, Carabas Gheorghe a szörénymegyei Bara községben vegyeskereskedést nyit, özvegy Thum Emilia Resican vegyeskereskedést és korcsmát nyit, Brandstaedter Ferenc és Hahn Miklós Karánsebesen vas-, gyarmatárú- és rövidárúüzletet, Sebők István Lugoson autótaxi engedélyt kapott, Bugarszky Sava Szerbszentmártonban vegyeskereskedést nyit, Loris Adám Nagyújcsa községben vegyeskereskedést létesít, Vögele Aurora, született Rachitovan, a buziási vasúti állomáson büffét rendez be, Renner Lajos Nagyósz községben tűzifa és épületfa lerakatot állít fel, Nehajdoma István Gátalján nyersbőrüzletet alapít. Július 18. napjára halasztotta a bizottság Ginzkey Alfréd kérelmét Oravicán sör- és borlerakat érdekében, Wuchner Ferenc pedig Kis-teremián vegyeskereskedést akar nyitni.

= MIKOR KELL AZ INASNAK GAZÁLARCOT VENNİ. A légügyi minisztérium már korábban szabályozta a tanoncot gázalarc vásárlási kötelezettségét. Eszerint minden tanonc, akinek havi fizetése legalább ötszáz leire rug, köteles gázalarcot vásárolni, illetve a munkaadója köteles a számára ezt beszerezni és az árat az előírt részletekben levonni. A gyáriparosok szövetsége megkeresést intézett a légügyi minisztériumhoz és ennek az intézkedésnek megmagyarázását kérte az eredeti rendelet ugyanis nem nyújt felvilágosítást arra nézve, hogy miképpen kell a havi 500 leies fizetést számítani? Bele tartozik ebbe az összegbe a tanonc lakása, ellátása, tandíja is, amit munkaadójától kap? Vagy csak a készpénzfizetés kell alapul venni? A légügyi minisztérium most válaszolt a gyáriparosok szövetségének kérdésére s 7947. számú leiratában a következőket közölte: A havi ötszázleies tanoncfizetés készpénzben értette a kormány. Eszerint a tanonc étkezését, lakását, inasiskolai díját nem lehet az ötszáz leibe felszámítani

= MÍLYEN CIKKEKET ÁRUSÍTHATNAK AZ ILLATSZERTÁRAK? A romániai illatszerkereskedők szövetsége közgyűlést tartott Bucurestiben, mely alkalommal több szakmai kérdést is megtárgyaltak. A szövetség többek között elhatározta, kéri fogja az egészségügyi minisztériumot, hogy állítsa össze ama cikkeknek a pontos kimutatását, amelyeket az illatszertáraknak szabad árusítaniuk. Erre a hivatalos jegyzékre azért van szükség, mert igen sok esetben teljesen önkényes megítélés alapján büntetik meg az illatszerkereskedőket olyan cikkek árusításáért, amelyekről nem lehet biztosan tudni, hogy azokat csak gyógyszerárak árusíthatják-e.

= 390 EZER VAGON BÚZATERMÉS VÁRHATÓ EBBEN AZ ÉVBEN. A most folyó aratási munkálatok hozzávetőleges számítások szerint mintegy 390 ezer vagon búzatermést eredményeznek. A belföldi szükségletre 300 ezer vagon elegendő, úgyhogy körülbelül 90 ezer vagon búza vár ebben az esztendőben kivitelre.

# Filléres társasutazás a Fekete-tenger gyöngyére:

## CARMEN SYLVARA

Teljes tíznapi nyaralás, utazással, szállóival, naponkénti háromszori étkezéssel, fürdő-illetékekkel, adókkal, minden költséggel együtt:

GRAND HOTEL MOVILA-ban	3944.— lei
VILA MODERNA-ban	3640.— lei
HOTEL BAILOR-ban	3150.— lei
HOTEL NOU-ban	2980.— lei

Az ellátás valamennyi szállóban egyformán elsőrendű, árkülönbséget csak a szállodák tekintetében van

## Indulás július 8. Visszaérkezés július 18.

Az utazás harmadik osztályon, gyorsvonaton történik

A nyaralás hasonló olcsó feltételek mellett meghosszabbítható

Minden csoporttal külön vezető utazik, aki az utasoknak minden felvilágosítással szolgál  
A rendezőség fenntartja magának a jogot, hogy nem megfelelő létszám esetében az utazást elhalassza. Kívánatra a befizetett pénzt visszatéríti

## Jelentkezni lehet a Déli Hírlap kiadóhivatalában még ma.

A részvételi díj ezen időpontig befizetendő. (T elefon 28—10.)

A társasutazásokat egész nyáron át rendezzük és a legközelebbi csoport indulását idejében közöljük!

Felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgálunk  
Videkiek postautalványon küldhetik be a pénzt!

## Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet közleménye

### A cukorrépa időszzerű állati ellensége és fertőző betegsége

A mezőgazdasági növénytermeléssel foglalkozó gazdáknak, nem elegendő az egyszerű gazdálkodás elveit, gyakorlati fogásait ismerni és alkalmazni, hanem meg kell látniuk mindazokat az okokat, körülményeket, a növények ellenségeit és betegségeit, amelyek számtalanszor a nagy költséggel, fáradságos munkával megművelt, sok reménnyel kezegetett vetéseik termését részben, gyakran teljesen megsemmisítik. A gazda éber figyelő szemének fel kell fedeznie a közeledő veszélyt. Hogy ezt megtehesse, ismernie kell a termelendő növények kárttevőit és betegségeit.

Ez a körülmény, meg az ez évi állandó esős páratelt levegő és meleg, olyan tényezők, amelyek parancsolják, hogy ez úton is felhívjam növény termelő gazdáink figyelmét a takarmány és cukorrépa, valamint a dohány állati ellenségeire fertőző betegségeire, amelyek veszedelmes kárttevő munkájukat már megkezdték, vagy rövidesen megkezdik vetéseinken.

Az utóbbi napokban több kösségből kaptam jelentést és láttam személyesen, hogy a dohány palántákat, a fiatal késői vetésű gyengébb répákat, hatalmasan pusztítja egy hernyó, amely nem más, mint a vetési bagolyféle hernyója. Teljesen hasonló a csebogár fehér pajorjához, amitől földszin szürke, olykor sötétebb, máskor világosabb, kissé zöld árnyalatú színével különbözik. Körülbelül 3—4 cm. hosszú. Mooskos színétől a nép porkacnak nevezi. Kártétele, hogy a föld felett elrágja a növény szárát, a kidőlt növényt feifalja.

Ezt a munkáját a dohány, vagy répa sorokon haladva, foltonként teszi tönkre a szépen beállott vetéseket. Jelenléte kártételéről rögtön fel ismerhető, a kidőlt és ragott növények igazolják, hogy a hivatlan vendég ott van, nappal a laza talajban göröngyök alá rejtőzve. Alkonyatkor és éjjel dolgozik. Ha a lerágott növény mellett a talajt megkaparjuk, feltétlen ott találjuk a rablót.

Szerencse, hogy kártételük egy időre esik a varjúk költési idejével, amikor azok fiatalaik táplálásáért, eleség keresés közben szívesen járják és kutadják az ilyen vetéseinket és válnak legszorgalmasabb szedő munkásaink. A madarak természeti ösztönüknél fogva legtöbbször esetében előbb ismerik fel a rovarok kártételét, mint a gazda. Ha vetésünkön sok a vetési varjú, járjuk át azt, mert ott feltétlenül valamilyen rovarok találunk. E rovar pusztítása ellen legbiztosabb védekezés a szedetés. Julius első felére bebábozódnak, amikor kártételük megszűnik. Az erősebb vetésekben a kártétel csekély.

A bagolyféleknél több fajtájuk van, melyek hernyója színre különbözik egymástól, de nem kártételben.

Nem lesz érdeknélküli, értetlen a gazda közönség figyelmét felhívni és bemutatni a cukorrépa tekintetében jelentkező egyik veszedelmes fertőző betegségét a *Cercospora beticola* levélfoltosságát.

A takarmány és cukorrépa vetéseinket már június hó második felétől, de rendszeresen július hó folyamán, az e betegség kórokozójának nagyon kedvező meleg és nedves időjárással, óriási mértékben lepi el a növény leveleit.

E betegség kórokozója egy gomba, melynek konidiumai a levél alsó lapján kifejlődve a levél légzónyílásain keresztül hatol be a gomba fonal a levélbe, ahol a levél rész el hál, vöröses-feketés sávosan határolt foltokat képezve, melyek sűrűn sorakozva egymás mellett, egybe folynak. Az ilyen erősen fertőzött levél gyorsan elhal, elszárad, de megfertőzi az összes leveleket, amelyek rövid idő alatt elpusztulnak.

A növény levél nélkül maradván, az elpusztult levelet pótolja, leveleket hajt, amelyek ismét megbetegedvén elpusztulnak úgy, hogy a levél pusztulás és képződés egész nyáron át háromszor, négyszer is megismétlődhetik. Az elmúlt évben egyik nagyobb gazdaságban, 100 kat. holdas cukorrépa táblán háromszor pusztult el a levél és sajnos a kedvező időjárással a negyedik levélváltás is fertőzött és a cercospora áldozatává lett. Hasznos volt a helyzet a kiszáradt vetéseim is.

Az ilyen többször levelet veszített répa, a földből kiemelkedik, ezt a részét az elhalt levél nélkül csonkok, tetéjét pedig a fiatal hajtású levelek veszik körül. Minden levélváltással a répa koronája (feje) nagyobbodik, kúpalaku lesz. Az egészséges répánál a korona az össz súlynak mintegy 10—15%, a cercosporánál ellenben 15—25%-ig emelkedhet. Az ilyen fejrész fás, cukorgyári feldolgozása körülményes, nem gazdaságos, mivel cukortartalma 5—7% között ingadozik.

A cercospora a répa cukortartalmát erősen csökkenti, mivel az állandó levélváltással, a gyökérben felhalmozott tartaléktápanyagait levélképzésre használja. Vegyvizsgálat nélkül el sem volna hihető, hogy e cukor vesztesége 3—5% között mozog a fertőzeten egészséges, ugyanolyan talajban és termelési rendszerrel művelt növényvel szemben. Ily irányú cukortartalom vizsgálatunk igazolják azt a katasztrófális kárt, amit e betegség fellépése okozhat.

Téves volna azt hinni, hogy a cukortartalom csökkenése egyedül a gyárt súfja, mert az ilyen levél nélküli répa fejlődésben megáll, a gumóját alkotó sejt szövetek elfásulnak, nevelőanyaguk elvész, elfonnyad, könnyebb lesz, sőt melegebb vidéken és talajban elrohad. Így éri a gazdát nagy kár a termés mennyiségének csökkenésével. Az elmúlt évi cercospora invázióknál ilyen kártételt Mácsán, Simánden, Erdőhegyen, Kisiratoson és több más községben is morán tapasztalhattuk.

A cercospora kártételét vizsgálva, arra a megállapításra kell jutnunk, hogy e betegség elleni védekezés nálunk mezőgazdasági államban országos probléma, mert a cukorrépa termelésében veszélyeztetni és tehető lehetetlenné a jövendőző s nemzetgazdasági szempontból elsőrangú ipariparvénv termelését.

Védekezni ellene kötelességünk. E védekezés akkor lehet sikeres, ha ismerjük a betegség fejlődési menetét, terjedésének momentumait és idejét. Ezer szerencse, hogy ilyen veszedelmes járványokozóként nem minden évben jelentkezik, mert nincsen meg a terjedésének és fejlődésének kedvező időjárási viszonyok. Terjedése és fejlődése függ az időjárástól s hőmérséklettől. Minél magasabb a

levegő páratartalma és hőmérséklete, annál erősebb a fertőzés és pusztítás. 20—28 C. között csirázai és fejlődik a legerélyesebben. Száraz, nedvességmentes nyáron nincsen cercospora kár.

A betegség legtöbbször június hó második felében kezdődik és eltarthat szeptemberig. A betegség kórokozó gombája a száraz répa levelein telet ki. A répa kiszedése után a fejet és levelet sem misztikus meg. Az egész területet mélyen szántsul alá.

A védekezési mód a cercospora ellen a bordó lével és más réztartalmú porzószerrelkkel történhet. A permetezést, porozást a fertőzés kezdeti idejében kell megindítani és annyiszor megismételni ahányszor a fertőzés mérve megkívánja. Nagy esés után az újbóli permetezés elmaradhatatlan.

Permetezésre legajánlatosabb egyszerűbb, olcsóbb és sikeres az 1%-os, erős járvány idején 2%-os bordói lé használata. Fontos tényező, hogy bordói lé helyesen legyen elkészítve. Gróf Béla díjaz. akadémiái rendes tanár a következő eljárás módját ajánlja: 100 lit. 1%-os oldat készítéséhez fakádban feloldunk 1 kg. összetört rézgálicot zsákba kötve 50 liter vízben. Lemérünk 0,50 kg égetett meszet, kevés vízzel megoldjuk, néhány liter vízzel meghigítjuk, szitán leszűrjük, a másik fakádba, amelybe előzőleg 50 liter vizet készítettünk ebből mérjük az oldáshoz a vizet. Az így elkészített oldatot össze öntjük, a rézgálicot lassan, folytonos keverés közben öntjük a vízbe s nem fordítva. Nagy gondunk legyen arra, hogy az oldat közömbös legyen s ne savas hatáson, mert a sava oldat perzseli a levelet. Az oldat savaságát győgszertárakban olcsón kapható lakmusz papírral lehet megállapítani, mert ha az elkészített oldatbarmartott piros lakmusz papíros meykékül, akkor jó az oldat, ha piros marad úgy kevés mésszteje adunk az oldathoz, addig, amíg a piros színeződe kékbe megy át. Az így elkészített oldat jobban tapad és hatása jobb. A bordói léből kat holdanként 130—180 liter oldat szükséges. Használat előtt jó fel kell kavarni. Kívánatos az oldatot elkészítés napján elhasználni. A permetezést az általános ismert háti, vagy fogatos szőlő permetezővel végezhetjük. Az oldatnak ködszerűen kell a levelekre bevonni, ezt akkor érjük el, ha a légnymás olya erős, hogy a szóródón keresztül szét porladva nyomja ki. A légnymás a permetezőben legyen állandó. A munkát végző a permetező díokát maga előtt a növény felett, a megkívánt magasságban tartva hogy a porlasztott oldat a leveleket bevonhassa. A kat. hold permetezése körülbelül 100—120 leibe kerül.

Több kísérlet igazolja, hogy 1 kat. hold négy szer permetezési répatetés 40 mázával több termést adott. Láthajuk, hogy a permetezési költséget a természetből búsán megtérítette.

Védekezési kísérleteim közben érdekes megfigyeléseket tettem. Egy különféle fajtájú kevermagu vetésnél szembejövő volt, hogy némely répatető a betegséggel szemben teljes ellenállással viselkedik.

Ennek magyarázata feltétlenül az, hogy vannak olyan önmaguktól kivált egyedek, amelyek biztosan ellentállók e betegséggel szemben.

Fontos és kívánatos lenne a növényteni kísérleti állomások a magtermelő és magnevelési gazdaságok szakembereinek ily irányú állandó védekezési kísérleteket folytatni, hogy a mai védekezésnél biztosabb eredményre, a győzelemhez jutassunk, ami megtörténhet egy új cercospora ellenálló cukorrépa fajta kitermelésével.

Olaszországban, hol az időjárási viszonyok kedvezőbbek e betegség kifejlődésére és terjedésére régóta foglalkoztak új fajtáktermelésével. Allítólag sikerült egy ilyen fajtát kitenyészteni, amely nagyobb tömeges kísérletek most folynak Hasonlóképpen Magyarországon is folytatnak ilyen irányú kísérleteket.

Biztos tudomásom van arról, hogy hazánkban néhány nagyobb gazdaság folytatt kiválasztó kísérletet, hogy megfelelő fajtát találjon. Addig azonban amíg a teljes ellenállást nyújtó fajtát vetetünk a permetezéssel kell a betegség terjedését megakadályozni. Jelen soraimmal főképpen kis gazdáink e betegséggel szembeni nemtörődömségét kívánom megvilágítani, meggyőzni téves felfogásukról.

Mindenki védekezze, mert részleges védekezéssel a pontosan védett területek menthetők meg, míg a védetlen területekről a betegség csirái tovább jutva végzik romboló munkájukat.

A mult és a jelen előttünk álló szonoru tapasztalataink oklva a legnagyobb gondok és körültekintéssel végezzünk el minden védekezési eljárást, amellyel e veszedelmes baj újra megjelenését csökkentjük. Mostani időjárásunk megérgezza a betegség terjedésének, éppen ezért kis-régi állandó figyelemmel répatetésünket s permetezésünket rögtön, ha a betegség biztos ismertető jele a vöröses barna foltok és a levelek zsárdását észleljük. Legyenek részen cukorrépa termelő gazdáink a veszedelem közeledésére, hogy teljes erővel védekezessünk elene, mert igaz az a közmondás: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!”.

Pintér. Lajos

## Sporthírek mindenfelől

Uj román női atlétikai rekordok. A női atlétika országoszeretve igen nagy fejlődésnek indult. Az atlétikai szövetség közzétette a hitelesített hölgyrekordokat, amelyek a következők: 100 méteres síkfutás: Petrovici A. 12.8 mp. (1932.) 200 méteres síkfutás: Petrovici A. 27.9 (1931), 800 méteres síkfutás: M Dahinten 2 p. 53.9 mp. 4×100 m.: HTV Brassó 54.2 mp. 80 méteres gátfutás: 1. Hausleitner 13.3, magasugrás: 1. Hausleitner 143.5, távolugrás: Petrovici A. 525 m., diszkoszvetés E. Engster 32.94, gerelydobás: S. Boch 36.84.

Elmarad a Keletmagyarország — Szamos tartomány atlétikai verseny. A román és a magyar atlétikai szövetségek még a tavasz folyamán megállapodtak abban, hogy július 9-én Szamos tartomány — Keletmagyarország atlétikai versenyt rendeznek Kolozsvárott. Ez a nagy érdeklődéssel várt atlétikai találkozó elmarad, mert az UFSR nem engedélyezte a magyar atlétáknak az országba való jövetelét. Ezzel kapcsolatban az Universeul Sport azt írja, hogy a legfelsőbb szövetségnek ez a határozata meglepetést keltett, mert Neagu Boerescu, az atlétikai szövetség igazgatója legutóbbi budapesti tartózkodása idején meggyeztetett a magyar szövetséggel. A megbeszélések eredményeképpen azt a oelt tüzték ki, hogy minél szorosabba fűzzék a két ország sportkapcsolatait.

Szeptemberben a Rapid Zágrábban játszik a Gradjanszky csapatával. A bucarestii Rapid és a Gradjanszky között történt megállapodás értelmében a román vasutascsapat szeptemberben Sipes átadatásáért egy mérkőzést játszik a horvát fővárosban.

Szabadságra engedte a Venus a játékosait. A Venus vezetősége úgy intézkedett, hogy játékosait augusztus 1-ig szabadságra engedi, amikor mindannyian kötelesek jelentkezni az edzéseken.

Erősít az UDR. A resciai csapat, amely kiválóan szerepelt a nemzeti bajnokság A) osztályában, a jövő bajnoki idényben felerősített összeállításban lép pályára. Az UDR. Valószínű összeállítás a következő lesz: Feilinger—Alasu, Fodor—Csipai, Pop III., Lakatos—Tudor, Păcurar, Zsizsik, Spielmann, Popescu. Tartalékok: Fülöp, Popa, Dura, Negrău, Kakerda, Schira. Az egyesület Kertész edző szerződését még egy évre meghosszabbította.

Ujabb edzői engedélyeket adott ki a szövetség. A labdarugószövetség a következő edzők működésére adott ki újabb engedélyt: Zombory, Czinczér, Stanciu, Stoffa, Geller, Laky, Kovács Béla, Himmer, Sonnenwirt, Kohn, Steiner, Barasch és Löwenberg. A külföldi edzők közül a következők kaptak működési engedélyt: Dobo és Mikoczy.

Marioneti II. a ploestii Tricolorban. Marioneti II. a Gloria tehetséges játékos a ploestii Tricolorhoz kérte átigazolását. Igazolálapjai és átigazolási kérése már meg is érkezett a szövetséghez.

Labdarugómérkőzés Pankótán. A pankotai Spárta vasárnap a kisjenői Pátia csapatát látta vendégül. A mérkőzés felzett talaju pályán folyt le és azt a kapu előtt határozottabb kisjenői csapat nyerte meg 4:2 (3:1) arányban. A vendégcsapat góljait Vultur, Bumba, Takács és Pantos szerezték.

## Rádió

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 6.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Könyvű zene. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.05: Hangverseny. 13.45: Látványosságok. 13.55: Reklámszene. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális apróságok. 19.17: Hangverseny. 19.45: Hangverseny. 20.05: Előadás. 20.20: Közvetítés a Monte Carlo étteremből. 21: Hanglemezek. 22: Hírek, sporteredmények. 22.15: Gheorghe Marinescu énekel. 22.35: Hanglemezek. 23: Közvetítés a „Visoii” étteremből. 23.30: Közvetítés Olaszország számára.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Postászene. 15.30: Hírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Előadás. 18.40: Táncelemezek. 19.20: Előadás. 19.50: Csuka Béla viola da gamba számai, zongorakisérettel. 20.15: Hírek. 20.25: Hat hónap története. (Hangfelvétel). 22: Lengyelországi hangverseny. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Hanglemezek. 23.25: Szalonzene. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Cigányzene.

Budapest II. 20.30: Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Szalonzene. 21.50: Elbeszélések. 22.40: Időjárás-jelentés.

Bécs. 19.30: Katonazene. 22.30: Szalonnégys 23.30: Szórakoztató zene dalokkal.

Belgrád. 19.30: Táncezen. 20.05: Népzene. 22: Népdalok. 23.15: Vendégloji zene.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.30: Könyvű zene. 22: Dalok. 23: Szimfonikus hangverseny.

Prága. 20.20: Lemezek. 21: Népdalbránd. 23: Lemezek. 24: Cseh szimfonikák és balladák.

Varsó. 20.20: Lemezek. 22: Hangverseny. 22.30: Hangjáték. 23.15: Lemezek.

PÉNTEK, JULIUS 7.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Könyvű zene. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.05 A rádiózenekarának hangversenye. 13.45: Látványosságok. 13.55: A hangverseny folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Hanglemezek. 19.40: Hangverseny. 20: Előadás. 20.15: Constantinescu Botez énekel. 20.35: Operaelőadás. Tristan és Izolda. Az első szünetben 21.35—21.50: Hírek, sporteredmények, a második szünetben körülbelül 23—23.15: Hírek. 23.46: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Kouszné Demény Magda zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Zsurka Péter hegedül zongorakisérettel. 15.30: Hírek. 17.15: Diákkéltóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Szalonzene. 18.40: Sportközlemények. 19.05: Hangverseny. 19.40: Küllgyi negyedóra. 19.55: Hanglemez. 20.15: Hírek. 20.25: Az én rádióműsorom. 21.25: Séta Délbaranyában. (Hangfelvétel). 22.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene.

Budapest II. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek.

Bécs. 19.55: Hangképek. 21.15: Szimfonikus zene. 23.30: Szórakoztató zene.

Belgrád. 19.20: Lemezek. 23.15: Zongorahangverseny.

Milánó. 20.35: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Operett. 24.15: Táncezen.

Prága. 21.40: Hegedűjáték. 22.15: Szalonzene. 23.15: Táncezen. 24: Szimfonikus zene.

Varsó. 19: Vonós-négys. 20.30: Tarka zenés est. 22: Schubert-est. 23.15: Hegedűjáték.

## DINA REGÉNYE

13 A HIRLAP eredeti regénye  
Írta: Szentirmay Gizi

XII.

Anna néni körtét hámozott az öleiben levő óriás kék vájdingba. Ott ült a nyári konyha ajtajában, kormányozva a két cseledet, nem éppen a legszeledebb kifejezésekkel. Nem messze tőle Sári mama húzott rétest nagy csendesen és közben sokat tekintgetett a lugasba, ahol Dina új frizurát kreált a kis Sárinak. Katica egy nagy ráman unta az életét és harmadszor bontotta fel a himzett pávát, mert mindig elmézte magát a sikerülni nem akaró operáción.

A kapu nyílt és csapódott. De cuki sem jött. Vagy még is? Anna néni előrehajolt és kitekintett. Egyszer csak a vájding kezdett csúszni és csúszott, egész a küszöbig, ott fél oldalra fordult és mind kihullott belőle a meghámozott, megvedekbe vágott körte. Anna néni nem kapott utána, hanem legszebb mosolyával gyönyörködött a feljáraiban, amelyben Baraci állt sötét ruhában, balkezeben kesztyűvel és várta, hogy valaki észrevegye.

— Szaladj a lugasba és mondd a Dina nagyságos asszonynak, hogy vizit van, a Baraci nagyságos úr, aztán gyere rögtön vissza és vigyázz a rántásra, húzd félre a szirupot és ha forró a zsír beleteheted a húst.

Dina előjött a lugasból, mosolyogva nyujtotta Baracinak a kezét, amelyet az olyan hődelattal csókol meg, mintha egy királyné lett volna. Anna néni a gerincében érezte ezt a kezesókot és óriási fantáziájában már a maga részére is bezebelt egy ehhez hasonló.

Sári villámgyorsan igazította el a haját, de semmivel sem gyorsabban, mint ahogy Katica félre dobta a ráját. Berohantak Anna néni szobájába, nekiestek a különböző dobozoknak és két perc múlva bent ültek már Baracival és Dinával.

Sári mama nyugodtan húzta a rétest — hisz a vizit nem neki szót — de Anna már feszült az új fekete-fehér kockás panama ruhájában és re-

pült fel a lépcsőn. Beszakította az ajtót és reménye sége teljesülésével bekebelezte a kezesókot, amely ha korrekt is volt, de messziről sem hasonlított a Dinának adottéhoz. Közben különös hangot adott. Valami olyat, amely a nyertés és a zokzás között van, Anna néni boldog volt!

Katica nem látott és nem hallott Baracin kívül mást. Ellenben a kis Sári észrevette az Anna néni arcán a puderpamacsnak formáját fehér por alakjában és mutatóujjával el akarta azt kicsit kenni, de Anna néni elhárította a mozdulatot és szorgoskodva nyitotta ki a kredencet, hogy a pálinkás poharakat kivegye. Irgalmában összetört mindjárt kettőt, de láthatólag nem sajnálta, mert elképzelte, hogy fogja délután fürdés közben csak úgy mellesleg meggyezni az irigyeknek, hogy Baraci nálunk vizitelt...

A vizit tovább tartott fél óránál. De nem botránkozott meg rajta senki.

Az ebéd a látogatás hatása alatt folyt le és bár a rántás barna, égett darabokban úszott a főzelék tejében, Anna néni ez esetben megbocsátott a cseledéknek. Csak Bubi volt rosszkedvű. Okát senki sem kereste. Eszre sem vették, hogy Bubinak baja van. Nem! A Marek-család ilyen gyönyörű napot még nem ért meg uralkodása alatt!

— Sári néni — súgta Dina ebéd után — mi ketten nem mehetünk el ma délután fürdeni, mert Rubány a Bubi által bejelentette vizitjét. Nem szeretném, ha ezért a többiek itthon maradnának... tetszik tudni...

— Tudom! — vágott bele Sári néni. És tudta is! Elképzelte ezt a csomó elbivolt tyukot, aki a délelőtti látogatás alatt úgy k. tkodácsolt, mintha két héjja keringene a farm fölött...

— De Sári néni, valamit ki kellene találni, hogy mi ketten miért nem megyünk velük...

— Bizd rám!

Négy óraker szedelőzködni kezdett a sereg. Anna néni olyan boldog volt, hogy még azért sem fájt a szive, ha Sári mama itthon marad a gyomorgörccsével. Csak az nem tetszett neki, hogy Dina Sári néhivel üzent meg, előre megy a varrónéhoz a zöld ruháját alakítani...

Amikor kivonultak, cseppet sem gyorsabban be-

szaladt a kertbe, egyenesen a meggyfához és felszólt Dinának:

— Gyere le szivem, tiszta a levegő!

Ezekután pedig felültek a verandára és nyugodtan válogatták a színes selymeket egy új diványpárnához. Felhatkor beállított Rubány. Negyedóra múlva már kicserélte az összes színeket és lekritizálta a Sári mamák izlését, de ezt mind olyan elbivőlően és meggyőzően, hogy nem haragudtak meg rá. Sári mama tetszését Rubány már az első pillanatban megnyerte és távozásakor meghívta, jöjjön el máskor is, amit az köszönettel elfogadott.

Mindenki sajnálta, hogy nem vehetett részt a Rubánnyal való társalgásban, csak Anna néni volt olyan boldog, de olyan, hogy nem ért rá sajnálkozni. Ő ugyanis elcsicseregte a patikusnának a délelőtti vizitét. Ez tovább adta az újságot a többi hölgyeknek is, de ezek már semmin sem csodálkoztak. Már az sem tűnt volna fel nekik, ha Anna néni Baracival karöltve háromszor körbe járta volna a Kereszt teret...

XIII.

Az eső kegyetlenül esett és ezzel elmosta az összes találkozási lehetőségeket a Baraci részére. Kénytelen volt beülni a Török császárba és kártyázni a jegyzővel és az ideges, mindig nyerni akaró doktorral. Nem játszott valami nagy figyelemmel, a másik kettő nagy öröme. A kirakatablakból, ahol ültek, messze lehetett látni, de nagyon kevesen jártak és nem zavarták őket.

Lassan múlt az idő. Már-már elhatározta, hogy ithagyja a kettőt és beállít Marekékhez azzal az egyszerű kérdéssel, hogy mit csinálnak a hölgyek ebben az istenverte időben? Szórakozottan keverte a kártyákat, miközben bejelentette, hogy ez az utolsó játszama, mert neki dolga van. A jegyző valami szellemes megjegyzést akart tenni, de elhatározását megzavarta az a pár, amely most kanyarodott be a Róth vaskereskedők sarkán.

— Kik azok? — kérdezte a kisvárosiak mindenkit ismerni akaró hangján. Baraci arra nézett és egy pillanat múlva irtó haragra gerjedt. De nem is esda. Dina jött karonfogva egy idegennel és az ernyő sátra alatt úgy mosolyogtak össze, mint a szerelmeseik.

(Folytatjuk.)

## Márk Antal dr. ügyvéd éjjel levetette magát a második emeletről és egy napi kínos szenvedés után meghalt

A gyárvárosi 3. August-úcea 19. számú ház lakói az elmúlt éjszaka hatalmas zuhanásra ébredtek fel. A házmester felkelt, hogy megnézze, mi történt és amikor a lépcsőházban világos lett, észrevette, hogy a lépcsők alján egy vonagló férfi teste fekszik a kövezeten. A férfi arccal feküdt a föld felé és így a házmester az első pillanatban nem ismerte fel, de amikor megfordította a testet, megdöbbenéssel ismerte fel benne a házban lakó Márk Antal dr. ügyvédet. Márk Jakab dr. nyugalmazott főtörzsorvos fiát.

Nyomban értesítették a rendőrséget és a mentőket.

A vizsgálat megállapítása szerint Márk Antal dr. ügyvéd öngyilkosságát kísérelt meg.

Éjszaka, amikor hozzátartozói már lefeküdtek, felöltözött, kiosont a lakásból, felment a ház második emeletére és onnan a lépcsőházba, a mélységbe vetette magát. Olyan erővel csapódott a földre, hogy csonttöréseket és koponyaalapi törést, valamint egyrzkódást szenvedett. A harminckét éves ügyvéd arcával egy cipőtisztító rácsra zuhant és borzalmasan összeroncsolta az arcát is. Amikor a lépcsőházban megtalálták, eszméletlenül fekvő, de még élt és a mentők beszállították a kórházba.

Márk Antal dr. búcsúlevelet nem hagyott hátra és ebből arra következtetnek, hogy este hirtelen határozta el magát az öngyilkosságra.

Tettét velőszínűleg lelki depresszió hatása alatt követte el, mert a különben is gyenge idegzetű fiatalember, édesanyja néhány hónap előtt történt halála óta valóságos búskomor volt.

Egy hét előtt már megkísérelt öngyilkosságot, de akkor hozzátartozói megakadályozták tervének végrehajtásában. Úgy látszik, a fiatalember

nem mondott le tervéről és az elmúlt éjszaka újból megkísérelte, hogy véget vessen életének. A végzetes tett elkövetése előtt még fiatal feleségével sétált, majd hazatérve, lefeküdtek. Amikor felesége elaludt, Márk Antal dr. felöltözött és óvatosan elhagyva a lakást, a ház második emeletéről a mélységbe ugrott.

A kórházban az orvosok megállapították, hogy állapota rendkívül súlyos és nincsen remény életének megmentésére. Hozzá tartozói tegnap egész napon át ágyánál tartózkodtak és önfeláldozóan résztvettek az ápolásában. Márk Antal dr. szövetszervezete rettenetesen vívódott a halállal.

Tegnap este azután hét óra tájban anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, a fiatal ügyvéd meghalt.

Márk Antal dr. megrendítő tragédiája városszeretők öszinte részvételt keltett.

## Tomm Béla utolsó útja

Megható módon nyilvánult meg az a részvét, amelyet Tomm Béla a kiváló zenepedagógus és előadó művész halála Temesvár társadalmában kiváltott. A józsefvárosi temető kápolnáját tegnap délután hat órakor sűrű rajokban vették körül az elhunyt barátai, tisztelői, volt tanítványai, egykori tanártársai és mindazok, akiknek életében nemcsak művészetével anyai élvezetet szerzett. A temetési szertartást Metzger Márton dr. prépostplébános vezegte, nagy segédlettel. Megható volt a halottól való búcsúztatás. Elsőnek Dragoi Sabin, a városi zeneiskola kitünő igazgatója mondott megindító beszédet, amelyben a zeneiskola és annak tanszékének nevében vett búcsút. Utána Puhala Sándor dr. tanár könnyekig megható beszéd keretében búcsúzott Tomm Bélától, mint az Arany János Társaság tagjától, a magyar dal és zene lelkes művelőjétől és a jó barátjától. Ezután a menet a sírhöz indult, ahol Metzger Márton dr. prépostplébános újabb beszédet követően mély megindultsággal méltatta Tomm Béla emberi és művészi kiválóságát. Reméljük — mondta — hogy a nagy zenemester, aki most meghalt, zenéjével imádkozott és így könnyű lesz neki a föld. A szászakra menő gyászoló tömeg meghatóan állta körül a sírt, amelybe csendesen leengedték a virágokkal borított koporsót.

## Halifaxot emlegetik Chamberlain lemondása esetén miniszterelnöknek

Mozgalom indult, hogy Churchillt vegyék be a kormányba

Londonból jelentik: Annak ellenére, hogy hétfő éjjel félhivatalosan cáfolták a kormány átalakításáról szóló híreket, kedden és szerdán tovább folytak az ezzel kapcsolatos kombinációk. A Manchester Guardian jelentése szerint esetleg

Chamberlain lemondására is sor kerülhet és ebben az esetben Halifax külügyminiszter lenne az utóda.

Halifax jóval rokonszenvesebbnek tartja Churchillt, mint Chamberlaint és minden bizonnyal jobban tudna vele együttműködni. Egyes lapok már nyíltan arról beszélnek, hogy Chamberlain lemond, ebben az esetben Halifax lesz a miniszterelnök, aki Churchillt is beveszi a kabinetbe.

A Daily Telegraph is beszámol arról a hírről, hogy az angol képviselők egyik nagyobb csoportja, amelynek tagjai Chamberlain miniszterelnök körül állnak, azt követeli, hogy

Churchillt mielőbb vegyék be a kormányba.

Több más lap már közli, hogy Churchillt rövidesen a tengerügyi hivatal első lordjává fogják kinevezni. Hír szerint Churchill teljesen egyetért Chamberlain miniszterelnök jelenlegi politikájával és így nem ütközik nagy nehézségbe a kormányba való belépése. Politikai körökben úgy tudják, hogy kinevezése a legközelebbi napokban megtörténik.

**DELI HIRLAP**  
automata telefonszáma: 28-10

# APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzétehető. Házasság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Négrády-trafik, (Ti voli mellett) Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06 — Vittek-trafik Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

### Alkalmazás

Jóval bejárónő a délelőtti órákra keresetük. Cím II., Str. 3 August 27. földszint jobbra. 1111

Keresünk azonnal, vagy július 15-re jól főző mindenest éves bizonyítványval. „Electron” Piata Bratianu, Pius pük-palota. 1120

### Állást keres

Villany motorok és bármilyen villany háztartásbéli cikk javítását olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 1049

Házvezetőnőnek, esetleg társalkodónőnek menne csinos fiatalasszony, jobb házaspárhoz, vagy egyedülálló személyhez. Szíves megkereséseket „Rendszerető” jellegre a kiadóba. 1122

### Adás-velei

Gyümölcseladók figyelmébe! Vásároljanak prima francia barackot nálam. Grosz, Oradea, Str. Rimanóczy 5 szám. 491

Csolnak teljesen új, egy pár evezős, olcsón eladó. II. Str. Boliac 16. 1118

Gyermekágy jó karban lévő, matracal megvételre keresetük. Címeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek leadni 1110

Sürgősen eladó teljesen új modern diófa ebédülő garantált I-a kivitelben. II., Str. Dorobantilor 1. 1121

Eladó egy 110 fejős és 30 bárányból álló merinói juh nyáj. Dr. Subtire birtokán, Ghilad. 1123

Hordók és kádak elsőrendű minőségben minden nagyságban raktáron. Ászokhordók speciális előállítás. Fagyalt korvázatorok gyári árak mellett kaphatók. Appeltauer hordógyár, Timisoara IV., Str. Fröbl 5. Telefon: 43-46. 556

Allami osztálysorsjegyen akar Ön is 6 milliót nyerni, akkor vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számokkal rendelkező March trafikban Timisoara IV., Piata Küttl 1., mert, aki nálam vesz, annak szerencséje lesz. 1072

### Lakás

Modern 3 szobás uccai lakás 2000 lei-ért melléklettel együtt augusztus 1-re kiadó. IV. Spl. Müller Guttenbrum 8. 1117

Kétszobás hallos lakás, szép fekvésű modern, nagy terrasszal és mellékhelyiségekkel azonnal, vagy augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni délelőtt 9-12 között. II., Str. Dorobantilor 30. Telefon: 43-29. 996

### Külföldre

Nyugodt életet biztosító iparvállalat 200 ezer lei tőkével társat keres. Közreműködés nem feltétlenül szükséges. Ajánlatokat „Csak komoly” jellegre a kiadóba. 1124

Jöjjön Ön is családjával nyaralni

## Baile Lipova (Lippafüredre)

Kényelmes szállodák, elsőrangú konyha, hegyilevegő, az ország egyik legszebb és legmodernebb gyógy- és strandfürdője



Gyermekkoscsik, sportkoscsik, gyermekágyak gyári árakon, I-a minőség, rendkívül olcsó árak és nagy választékban.

Arlap ingyen és bérmentve Bozsák M. és Fia R. T. Timisoara II., str. Giorlei II. Tel. 37-08

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia si editura S. I. n. e. Arad